

DE WITTE STOK

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
Januari – Februari – Maart
Nr. 1 2019
Afgiftekantoor Brussel X
Erkenningsnummer: P008624

- De Brailleliga voert campagne
- Amblyopie: belang van vroege diagnose
- Vrijwilligers: tijd delen met anderen
- Onder Ons

Engelandstraat 57
1060 Brussel
Tel.: 02 533 32 11
IBAN: BE11 0000 0000 4848
BIC: BPOTBEB1

DE WITTE STOK

Redactie en coördinatie: Christine Massin.

Hebben meegewerkt aan dit nummer: Catherine Claeys, Stéphane Depoorter, Catherine Dosen, Michèle Dubois, Mohammed Hajjaoui, Noëlla Jardin, Bruno Liesen, Lieve Loubers, Charlotte Santens, Déborah Deseck, Astrid de Pret, Magda Van Waes, Julien Rolin, Valerie Staal.

Foto's: Jean-Michel Byl, Catherine Claeys, Dirk Vuylsteke, Déborah Deseck, Lieve Loubers, Charlotte Santens, Steffie Demeulemeester, Michèle Dubois.

Druk: Impresor • Ariane by Image Services.

Abonnement: € 10 te storten op rekeningnummer IBAN: BE11 0000 0468 0248 – BIC: BPOTBEB1 met vermelding: "Abonnement Witte Stok". Gratis voor blinde en slechtziende personen. Beschikbaar op Daisy-cd en op onze website: www.braille.be.

Contact: Brailleliga vzw, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel

Tel.: 02 533 32 11 – Fax: 02 537 64 26 – E-mail: info@braille.be.

Verantwoordelijke uitgever: Michel Magis, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel.

- Help ons verspilling te vermijden: indien u verhuist, er fouten in uw gegevens voorkomen of indien u dit tijdschrift meerdere malen ontvangt, ... gelieve ons te verwittigen!
- De Brailleliga verwerkt uw persoonlijke gegevens in overeenstemming met uw rechten en plichten, in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Als u vragen heeft over de verwerking van uw gegevens, kan u ons privacybeleid raadplegen op www.braille.be. Om uw gegevens te raadplegen, aan te passen, te verwijderen of voor alle andere vragen, kan u contact met ons opnemen per post of via info@braille.be.
- Als u De Witte Stok niet wenst te ontvangen, stuur ons dan een brief via de post of via info@braille.be
- We kunnen het niet vaak genoeg herhalen: laat u niet misleiden door oneerlijke personen. De Brailleliga verkoopt niets, noch van deur tot deur, noch op de openbare weg.
- De Brailleliga wijst er nogmaals op dat zij een neutrale vereniging is, gehecht aan de democratische waarden en actief in het hele land. Zij staat ten dienste van alle blinde en slechtziende personen.

IN DIT NUMMER:

Editoriaal	p. 1
De Brailleliga voert campagne: aan je zijde voor het leven	p. 2
Vier belangrijke levensfasen onder de loep: 10 - 12 jaar	p. 4
Vier belangrijke levensfasen onder de loep: 25 - 30 jaar	p. 9
Vier belangrijke levensfasen onder de loep: 60 - 65 jaar	p. 15
Vier belangrijke levensfasen onder de loep: 70-plussers	p. 21
Steun ons!	p. 25
Amblyopie: het belang van een vroege diagnose	p. 27
Diensthooft Sociale dienst zegt Brailleliga vaarwel	p. 33
HoruSport, dag van aangepaste sporten	p. 36
Tombola 2018: een mooie editie	p. 39
De Brailleliga duwt mee op startknop Vlaamse adviesraad handicap	p. 40
Het belang van digitale inclusie	p. 43
De impact van de zesde staatshervorming in 2019	p. 44
De Brailleliga komt naar je toe	p. 48
Vrijwilligers in de kijker: tijd delen met anderen	p. 51
Onze vreugde	p. 56

ONDER ONS

- Nieuws van de BrailleShop: Bloeddruk, temperatuur en gewicht meten – Stappen tellen – Wat verandert er de komende maanden?
- Nieuws van de Sociale dienst: "Ik durf de trein te nemen!" – Brussel: TaxiBus rijdt eindelijk 7 dagen op 7! – Parkeerkaarten: nieuwe app om misbruik te voorkomen – Hervorming verlengde minderjarigheid – De unieke betaling bij de Pensioendienst – Zesde staatshervorming: wijzigingen kinderbijslag – Sociaal tarief voor elektriciteit en/of aardgas – Online aanvraag loopbaanonderbreking en tijds krediet – De Vlaamse sociale bescherming – Overgangperiode revalidatie en geestelijke gezondheidszorg – Nieuwe decreten zorg in Vlaanderen – Zorggarantie: extra budgetten – Individuele materiële bijstand – Wat is er veranderd sinds 1 januari 2019? – Nieuws van de Sociale dienst.
- Nieuws van de Dienst begeleiding en hulp in het dagelijks leven: Modules april-mei-juni 2019.
- Nieuws van HORUS: HoruSport.
- Nieuws van de Speltheek: nieuwe spelletjes.
- Nieuws van de Dienst vrijetijdsbesteding: Activiteiten voor volwassenen april-mei-juni 2019.

EDITORIAAL.

Het is zover. Sinds 1 januari is de overdracht van bepaalde bevoegdheden binnen de zesde staatshervorming een feit. Door deze overdracht vergroot de autonomie van de regio's voor bevoegdheden zoals eerstelijnsgezondheidszorg. De complexiteit van sociale aangelegenheden neemt dus toe en dat legt een zware druk op onze diensten. Zij moeten zich voortdurend aanpassen om een optimale dienstverlening aan onze leden te garanderen. Ze worden geconfronteerd met moeilijke materie bovenop financiële onzekerheid. Dit draagt bij aan de vervaging van de sociale band die we dagelijks proberen op te bouwen.

Sociale dienstverlening wordt een echte uitdaging. Doorverwijzen naar eerstelijnsdiensten is niet langer dé oplossing omdat ze niet langer legitiem kunnen antwoorden op verzoeken.

Zintuiglijke handicaps in combinatie met deze situatie vereisen echt inhoudelijk werk. Gelukkig is de Brailleliga vindingrijk genoeg om deze uitdagingen aan te gaan.

“Brailleliga aan je zijde voor het leven” is het thema van onze jaarlijkse campagne die in maart van start gaat. Er is een volledig dossier aan gewijd waarin je kan ontdekken wat we allemaal doen om te voldoen aan de verwachtingen van onze leden, ongeacht leeftijd en aandoening.

Als we erin slagen om meer dan 15.000 blinde en slechtziende personen te helpen, dan is dat dankzij de vrijgevigheid van onze donateurs. Vandaar onze warme oproep om ons te steunen met een gift via het bijgevoegde overschrijvingsformulier. We willen iedereen die ingaat op onze oproep alvast van harte bedanken. Mogen we je ook vriendelijk vragen om de bijgevoegde affiche aan het raam te hangen? Zo help je ons om onze actie in de kijker te zettzettezetten. Veel leesplezier! zetten. Veel leesplezier!

DE BRAILLELIGA VOERT CAMPAGNE: AAN JE ZIJDE VOOR HET LEVEN!

Op 18 maart is de Week van de Brailleliga van start gegaan en dit voor een periode van twee weken. Het thema van dit jaar is **“De Brailleliga begeleidt gratis blinde en slechtziende personen, hun leven lang”**. Hiermee willen we het belang van begeleiding op maat op elk moment in het leven van een persoon met een visuele handicap aantonen.

Om dit te illustreren vertrekken we voor deze campagne vanuit vier sleutelmomenten in het leven. Een eerste leeftijdscategorie is 10-12 jaar. Een kind gaat op dat moment naar school en zet ook de eerste stappen naar

zelfstandigheid in het dagelijks leven. Het is een cruciale leeftijd waar de Brailleliga tussenkomt met begeleiding op school, in het dagelijks leven, voor vrijetijdsactiviteiten maar ook de ouders op administratief vlak ondersteuning biedt.

Een volgende categorie is 25-30 jaar. Rond deze leeftijd verlaten velen het ouderlijke nest, definiëren ze hun professionele project en leren ze hun administratie zelfstandig te beheren. Daarnaast zijn ze ook volop bezig met het uitbouwen

Met de steun van Nationale Loterij

De Brailleliga begeleidt gratis blinde en slechtziende personen, hun leven lang.

Alle info over ons en onze acties vind je op weekbrailleliga.be.

brailleliga
een andere kijk op het leven

van hun sociale netwerk en worden ze misschien voor de eerste keer ouder.

Een derde leeftijd waarop de Brailleliga de aandacht wilt vestigen is 60-65 jaar. 65 jaar is de laatste leeftijd waarop iemand zijn visuele handicap officieel kan laten erkennen om een beroep te kunnen doen op een terugbetaling van hulpmiddelen. Veel personen verwerven een handicap op latere leeftijd en bevinden zich op dat moment volop in het aanvaardingsproces.

De laatste leeftijdscategorie waarop deze campagne focust is die van de 70-plussers. Voor deze categorie biedt de Brailleliga een ruim aanbod vrijetijdsactiviteiten in de vorm van BrailleClubs, uitstappen en meerdaagse reizen. Het doel van deze activiteiten is drempelverlagend werken en de kans bieden om sociale contacten te hebben en zo vereenzaming te voorkomen. Ook voor de 70-plussers staat de Brailleliga klaar met ondersteuning bij de keuze van de hulpmiddelen op maat, op administratief vlak, enz.

De campagne omvat een televisiespot, een radiospot, affiches en brochures. Daarnaast wordt ze ook via sociale media gevoerd. Hiervoor zijn vier videocapsules gemaakt. Deze videocapsules laten een getuige met een visuele handicap aan het woord. Ze praten over de moeilijkheden die ze ondervinden en over de oplossingen die de Brailleliga hen aanreikt.

Alle info over de campagne is terug te vinden op www.weekbrailleliga.be.

DE BRAILLELIGA VOERT CAMPAGNE: VIER BELANGRIJKE LEVENSFASES ONDER DE LOEP: 10-12 JAAR.

De kindertijd is een cruciale periode om zelfvertrouwen te ontwikkelen. Om blinde of slechtziende kinderen te ondersteunen in hun leerproces, zet de Brailleliga verschillende initiatieven opdat ze zich kunnen ontwikkelen tot zelfzekere en autonome volwassenen. Of het nu gaat over kampen, activiteiten, individuele begeleiding,... alles helpt hen om de wereld om hen heen te ontdekken en nieuwe ervaringen op te doen in alle veiligheid. Walid en Nora, twee slechtziende kinderen, vertellen.

Hoe ziet jullie dagelijkse leven eruit?

Nora: “Sommige zaken zijn wat moeilijker geworden, zoals een maaltijd herkennen of een glas vullen. Ik heb moeite met het doseren van tandpasta. Daarom doe ik eerst een beetje tandpasta in mijn mond voor ik mijn tandenborstel gebruik. Ik eet altijd op een zwart bord en drink uit een felgekleurde beker. Als ik wil schrijven, doe ik dit op een groot whiteboard met een dikke zwarte stift.”

Nora.

Walid: “Ik zorg ervoor dat ik bepaalde handelingen altijd in dezelfde volgorde doe. Als ik bijvoorbeeld een trui of een broek aantrek, kijk ik eerst waar het gat is. Dat is mijn herkenningspunt.

Het moeilijkste voor mij is om mijn boekentas te vinden. Ik verwar mijn tas met andere tassen of met de zetel. Nu heb ik een touwtje aan mijn tas gehangen om ze sneller te vinden.”

Walid.

Vanaf de leeftijd van 9 jaar verplaatsen we ons vaak alleen. Hoe dit te doen zonder risico's?

Nora: “Ik heb geleerd om meer mijn voeten te gebruiken om te kunnen inschatten waar een trapje of een stoeprand is. Ik weet me iets beter te oriënteren en obstakels te identificeren.”

Walid: “Ik neem de bus om naar school te gaan, dat is gemakkelijk. Ik weet altijd waar ik moet afstappen. De bushalte is vlak bij mijn school. Ik kan nog genoeg zien om de informatieborden te kunnen lezen als er een probleem is.”

Hoe verloopt alles in school?

Nora: “Ik heb het geluk dat ik in een kleine school zit. We zijn maar met 9 in de klas en daardoor kan ik met iedereen spelen. Dat is best gezellig. Tijdens de speeltijd spelen we meestal voetbal. In tegenstelling tot mijn klasgenoten heb ik in de klas ik een vaste plaats, zo zit ik op de eerste bank recht tegenover het bureau van de meester. Het is het de bedoeling dat mijn buur mij helpt

met bepaalde taken. Ik heb een speciaal whiteboard en een hoofdtelefoon zodat ik zelfstandig rekenoefeningen kan maken. De leerkracht moet dan eerst mijn oefeningen inlezen zodat ik deze dan later kan beluisteren. Ik leg mijn toetsen mondeling af.”

Walid: “In de klas ben ik de enige die de lessen in braille volgt maar dat stoort me niet. Het helpt me om alles veel sneller te begrijpen. De leerkrachten houden veel rekening met mijn handicap. Soms is het moeilijk op school maar dat heeft eerder te maken met de lesinhoud.”

Houden jullie ervan om naar de Brailleliga te gaan?

Nora: “Tijdens BrailleTech – de hulpmiddelenbeurs die elk jaar in oktober plaatsvindt (n.v.d.r.) - kon ik verschillende brillen, computers en toetsenborden testen. Ik heb toen op een speciale computer gewerkt waar ik met behulp van knopjes zelf kon kiezen hoe groot mijn letters op het scherm waren. Hulpmiddelen zijn zeer praktisch. Ik gebruik bijvoorbeeld graag Siri. Het is een audio-assistent die ik gebruik om te bellen naar familieleden omdat ik haar kan aanspreken en niets hoeft te typen. Ik heb graag een overzicht van alle mogelijke hulpmiddelen en dat is mogelijk tijdens BrailleTech.”

Walid: “Ik neem graag deel aan de verschillende activiteiten van de Brailleliga omdat ik me er altijd amuseer. We leren en ontdekken super veel en hierdoor krijg ik veel zelfvertrouwen. De begeleiders zijn superlief en antwoorden altijd op al mijn vragen. Het voelt goed om bij kinderen te zijn die ook slechtziend zijn. We hebben dezelfde handicap. Tijdens deze activiteiten is er geen verschil en onze handicap is gewoon normaal. Het is soms moeilijk als andere kinderen wel zien.”

Zelfstandigheidsstage aan zee.

De Brailleliga is het hele jaar door aanwezig om blinde en slechtziende kinderen te ondersteunen bij het leerproces om zelfstandig te zijn, thuis, op school en tijdens hun vrije tijd.

De zelfstandigheidsstage aan zee in juli is een belangrijke stap in dit leerproces. Een moment waar zowel kinderen als ouders reikhalzend naar uitkijken.

Marie-Paule Médart, therapeute van de dienst Begeleiding, neemt regelmatig deel aan de zeestage. Ze legt uit: “We proberen de kinderen altijd voor de stage te ontmoeten. Zo hebben ze al een vertrouwenspersoon en zijn ze al van in het begin meer op hun gemak. Ze weten dat ze zonder vooroordelen behandeld zullen worden.

Marie-Paule Médart.

Iedereen wordt geconfronteerd met dezelfde realiteit, maar iedereen is anders. Ieder kind heeft dus ook andere noden wat autonomie betreft. Het ene kind heeft moeilijkheden om een boterham te smeren, een ander kind vindt het dan moeilijk te weten wanneer een glas vol is (de niveaudetector is altijd handig). Op een speelse manier leren we kinderen verschillende technieken om een gilet

dicht te knopen, schoenen aan te trekken, veters te strikken,... en andere dagelijkse handelingen maar deze zijn niet altijd gemakkelijk als je een visuele handicap hebt. Er zijn natuurlijk enkele nieuwe ontwikkelingen gelinkt aan de leeftijd. Het is bijvoorbeeld vaak een tijd waarin ze zakgeld ontvangen. Met aangepaste hulpmiddelen, zoals de munthouder, leren we hen hoe ze met de verschillende munten om moeten gaan en hoe ze deze kunnen herkennen.”

“Tijdens deze week richten we ons ook op mobiliteit. We leren hen hoe ze hun weg kunnen vinden op een kaart. Als het plan niet aangepast is, passen we het aan met een voelbaar herkenningspunt. We hechten veel belang aan veiligheid: aan welke kant van de weg ze moeten lopen, hoe ze zich kunnen oriënteren, waar op het voetpad ze moeten gaan staan om over te steken, van waar de auto's komen,... We leren hen ook de betekenis van de signalisatieborden. Het gehoor speelt natuurlijk ook een grote rol.”

“Ik denk dat het heel belangrijk is dat ze zich in een vertrouwde omgeving bevinden. Ze hebben allemaal een visuele handicap, maar ze blijven er niet bij stilstaan. Integendeel, ze weten heel goed dat ze net als iedereen behandeld zullen worden. Het feit dat het ook voor hen is aangepast, stelt hen op gelijke voet.”

DE BRAILLELIGA VOERT CAMPAGNE: VIER BELANGRIJKE LEVENSFASES ONDER DE LOEP: 25-30 JAAR.

Waar ga ik werken? Waar ga ik wonen? Wat ga ik doen in mijn vrije tijd? Wil ik zelf een gezin? Allemaal vragen waar personen in deze leeftijdscategorie mee zitten. Voor personen met een visuele handicap brengen deze vragen vaak nog extra moeilijkheden met zich mee. Mathilde volgt hogere studies en leeft samen met haar zoontje van 6 jaar in Namen. We leggen ons oor ook te luister bij Maxime die aan het begin van zijn carrière staat. Beiden werden begeleid door de tewerkstellingsdiensten van de Brailleliga.

Mathilde en Maxime, kunnen jullie ons een beetje meer vertellen over je werk- of studielevens?

Mathilde: “Ik zit momenteel in het eerste jaar ‘Public Relations’. Dit is een nieuwe uitdaging voor mij. Dankzij aangepast materiaal kan ik de lessen volgen, verder heb ik ook enkele aanpassingen moeten vragen zoals een syllabus op de computer in plaats van op papier. Ondanks het begrip van de directie, hangt dit vaak af van de goede wil van de docenten. De combinatie lessen volgen, het huishouden runnen, de extra aanpassingen en de complexe administratie hebben ervoor gezorgd dat ik mijn studies met een jaar heb verlengd.”

Mathilde.

Maxime.

Maxime: “Ik woon nog bij mijn moeder en hoop in de nabije toekomst alleen te kunnen gaan wonen. Tot en met het derde middelbaar zat ik op een gewone school en had ik gon-begeleiding. Omdat mijn zicht zienderogen achteruit ging, moest ik braille leren lezen en schrijven. Dus ik deed het derde middelbaar opnieuw in het buitengewoon onderwijs. Na het middelbaar ging ik naar de hogeschool waar ik een bachelorsdiploma behaalde. De zoektocht naar werk verliep niet vlot. Ik zocht gedurende veertien maanden en deed dit hoofdzakelijk

zelf. Na de 117e sollicitatiebrief kon eindelijk ik in oktober 2013 bij de Vrije Universiteit Brussel (VUB) als administratief medewerker aan de slag. Vorig jaar kreeg ik promotie en werd ik ‘management assistant’ bij de vakgroep Industriële Ingenieurswetenschappen. De grote beloning voor al dat vechten!”

Mathilde: “De Brailleliga heeft me enorm geholpen. Ik heb er een opleiding tot administratief bediende gevolgd. Dankzij deze opleiding realiseerde ik mij dat er nog een waaier aan mogelijkheden was voor mij. Ik kon mijn diploma behalen en samen met mijn jobcoach op zoek gaan naar een job. Helaas zonder succes. Toen heb ik besloten om verder te studeren. De Brailleliga vergezelde me naar de school en hielp onderhandelen over de verschillende mogelijkheden.”

Maxime: “Ik heb veel hulp van leidinggevend en collega’s en ik mag op heel veel begrip rekenen. Daar ben ik mijn werkgever, mijn directe chef en al mijn collega’s heel dankbaar voor. In het middelbaar werd ik heel vaak gepest. De combinatie van pubertijd, leren opgroeien, de handicap leren aanvaarden, opnieuw leren lezen en schrijven en de pesterijen maakte het met momenten heel zwaar. In de hogeschool had ik daarentegen wel een fijne klasgroep! Ik heb er goede herinneringen aan.”

Gebruiken jullie technische hulpmiddelen?

Mathilde: “Ja, ik maak gebruik van onder andere een Zoomtext, een videoloop en een smartphone. Zonder al deze hulpmiddelen zou het voor mij onmogelijk zijn om iets te doen. Ik gebruik ook ‘kleiner’ aangepast materiaal zoals een sprekende weegschaal.”

Maxime: “Ik heb een laptop met een schermuitleesprogramma en een brailleleesregel, daarnaast heb ik ook een headset om de telefoon en de pc tegelijkertijd te kunnen gebruiken. Ik gebruik vaak van mijn smartphone en tablet en van nieuwe applicaties zoals Seeing AI en BlindSquare. Ik gebruik ook een intelligente witte stok, de I-Cane Mobilo 2.1 met sonartechnologie en obstakeldetectie.”

Hoe zien jullie de toekomst tegemoet?

Mathilde: “Ik stel me veel vragen bij mijn professionele toekomst. Zal ik kunnen werken in het domein dat ik wil? Welke moeilijkheden zal ik ondervinden? Hoe lang zal het duren tegen dat ik een job vind? Hoe verzekert ik mijn toekomstige werkgever ervan dat ik, ondanks mijn visuele handicap, een volwaardige werkracht ben? Ik neem het leven stap voor stap.”

Maxime: “Ik hoop te kunnen blijven werken bij de VUB en ik wil graag een appartement kopen om alleen te wonen. Ik hoop ook een vriendin te vinden waar ik lief en leed mee kan delen. Een beste vriendin, een lief, iemand die een steun- en toeverlaat kan zijn om de leuke en minderleuke momenten in het leven samen mee te beleven.”

Welke impact heeft jullie visuele handicap op jullie dagelijkse leven?

Mathilde: “Toen ik zwanger was, kreeg ik begeleiding om zelfstandig voor mijn zoontje te kunnen zorgen. Ik leerde allerlei technieken en handelingen kennen (een pamber verversen, een badje geven, een papflesje maken, zich verplaatsen met de buggy,...). Thuis verloopt alles natuurlijk. Mijn zoontje kent mijn handicap. Dankzij de technieken die ik heb geleerd en de aangepaste hulpmiddelen, voel ik me perfect comfortabel op de plaatsen die ik ken. Zodra ik ergens naartoe moet waar ik het niet ken, boezemt dat me angst in. De bus, tram of metro nemen is niet zo vanzelfsprekend. Ik kan niet altijd zien welk nummer het is, aan welke halte we zijn om af te stappen,... Ik verkies dus om mij te voet te verplaatsen.”

Maxime: “De impact is groot. Ik mag mijn witte stok, iPhone, laptop en leesregel nooit vergeten want dan geraak ik niet ver. Voor de rest probeer ik een zo normaal en autonoom mogelijk leven te leiden en dat lukt aardig. Ik wil dat men naar Maxime, de medewerker van de VUB, het familielid, de vriend, die helaas blind is, kijkt. En niet naar die blinde die nu heel toevallig Maxime heet. Wanneer iemand wel eens vraagt: ‘Maxime, kan jij blind typen of zie je dat niet?’ Dan straal ik want dat zijn de mooiste complimenten die ik kan krijgen.”

Mathilde: “De Brailleliga heeft mij een enorme boost gegeven op psychologisch en professioneel vlak. Wat ik echt zou willen, is dat er een

beter begrip komt van de visuele handicap door het grote publiek. Iedereen zou zich moeten realiseren welke strijd wij dagelijks moeten voeren. Om even autonoom te kunnen zijn als iemand anders, kost het ons het dubbel van de energie. We moeten voortdurend op zoek gaan naar oplossingen voor de moeilijkheden die zich dagelijks aanbieden. De kracht en inspanningen die hiervoor nodig zijn worden vaak niet begrepen.”

Bart Verdickt (diensthoofd Nederlandstalige Dienst tewerkstelling) en Erik Deraeck (adjunct-diensthoofd Franstalige Dienst tewerkstelling), geven ons een inkijk in de werking van hun diensten.

Bart Verdickt.

Bart: “Wij nemen de obstakels waarmee blinde en slechtziende personen dagelijks geconfronteerd worden ter harte en daar maken wij het verschil. We maken een competentiebalans op, bepalen het jobdoelwit en luisteren naar de verwachtingen. Natuurlijk bieden we ondersteuning bij het opstellen van het CV, de motivatiebrief en analyseren vacatures op haalbaarheid, maar we doen veel meer. We werken ook competentieversterkend. De meeste personen kunnen wel met een computer werken, maar het gebruik

van de hulpmiddelen moet aangeleerd worden. We geven advies over welke hulpmiddelen er nodig zijn om een bepaalde job uit te voeren. Ook de werkvloer moet aangepast zijn. Niet alleen de hulpmiddelen moeten gebruiksklaar zijn, maar we kijken ook naar de inrichting, de lichtinval, de

belichting. We onderhandelen over het takenpakket. Sommige taken zijn nu eenmaal moeilijk uit te voeren als persoon met een visuele handicap. Daarnaast zorgen we ervoor dat de persoon op zijn werk geraakt. Via lessen mobiliteit en oriëntatie leren we het traject aan, niet alleen naar het werk, maar ook op de werkvloer.”

Erik: “We houden vast aan een holistische en pluridisciplinaire visie, je kan het ene niet los zien van het andere. Onze eerste taak is luisteren en achterhalen of de initiële vraag die ons gesteld wordt de werkelijke vraag is. Vaak verschuilt er zich een onderliggend probleem achter de initiële vraagstelling. Zo gebeurt het vaak dat we de andere diensten van de Brailleliga inschakelen om vooruit te geraken. Ik vergelijk het graag met een ijsberg, we zien alleen het topje maar onder het water verschuilt zich de echte berg. Zo sensibiliseren

Erik Deraeck.

we ook de omgeving om misverstanden over de visuele handicap uit de wereld te helpen. Natuurlijk kunnen mensen die aan het werk zijn ook ondersteuning bij ons vinden. We staan daarnaast ook klaar voor de werkgever. Deze zit vaak met angsten en twijfels. We proberen bij alle partijen zo veel mogelijk remmen weg te halen om een positief resultaat te bekomen.”

DE BRAILLELIGA VOERT CAMPAGNE: VIER BELANGRIJKE LEVENSFASES ONDER DE LOEP: 60-65 JAAR.

Een visuele handicap manifesteert zich vaak op latere leeftijd. De aanvaarding van deze verworven handicap en de impact op het dagelijks leven verwerken is niet eenvoudig. In België is de leeftijdslimiet voor een wettelijke erkenning van de handicap om recht te hebben op ondersteuning op maat of terugbetaling van hulpmiddelen 65 jaar. Het voorbereiden en indienen van een dossier bij de bevoegde autoriteiten vóór de leeftijdsgrens is complex, dit op een moment in het leven waarop het noodzakelijk is om het verlies van het gezichtsvermogen te leren accepteren. Niettegenstaande is deze stap heel belangrijk voor het verdere leven van de persoon met een visuele handicap. Luc en Monique hebben een visuele handicap die zich rond de leeftijd van 60 jaar voordeed. Hier delen ze hun ervaringen en leggen ze uit hoe ze hun leven hebben hervat.

Wat is de oorsprong van jullie visuele handicap?

Luc: “Ongeveer vier jaar geleden werd ik opgenomen in het ziekenhuis voor een hartoperatie. Tijdens de operatie is er iets misgelopen en hebben mijn beide oogzenuwen een zuurstoftekort gehad waardoor ze zijn afgestorven. Zo werd ik dus volledig blind.”

Luc.

Monique: “Ik had een tumor achter het oog en zo ben ik slechtziend geworden. Dit gebeurde twaalf jaar geleden.”

Hoe hebben jullie de Brailleliga leren kennen? Hoe heeft zij jullie geholpen om jullie handicap te laten erkennen?

Monique: “Via via leerde ik een andere slechtziende man kennen en hij raadde me aan om naar de Brailleliga te gaan. Daar werd ik direct op de hoogte gebracht van alle dienstverlening maar ook van mijn sociale rechten en het belang om mijn handicap te laten erkennen, voor de leeftijd van 65 jaar.”

Monique.

Luc: “De Sociale dienst van het ziekenhuis heeft de Brailleliga opgebeld. Deze oproep werd beantwoord en een paar dagen later stond een fantastische medewerkster van de Brailleliga aan mijn bed. Later kwam ik in contact met de Sociale dienst die mijn dossier volledig in handen nam en mij doorheen alle administratieve rompslomp geloodst heeft. Ik ben zeer goed op de hoogte van het belang de erkenning van de handicap, indien ik deze niet zou hebben zou ik binnenkort niet in aanmerking komen voor terugbetaling van hulpmiddelen.”

Hoe evalueren jullie jullie autonomie?

Luc: “Ik leerde bepaalde nieuwe technieken en dankzij de begeleiding kan ik mezelf thuis behelpen voor de meest essentiële zaken. Wat mobiliteit betreft ligt het wat moeilijker, ik volgde stoklooplessen maar aan de drempel van mijn huis stopt mijn zelfstandige mobiliteit.”

Monique: “Ik ben nu veel meer autonoom dan voor ik naar de Brailleliga kwam. Ik kreeg tips om de koken, schoon te maken,... Daarnaast volgde ik stoklooplessen. Zonder mijn witte stok geraak ik nergens. Mijn omgeving is vaak verbaasd over wat ik allemaal kan verwezenlijken, en daar ben ik best fier op.”

Kunnen jullie de impact beschrijven die jullie visuele handicap op jullie leven (privé en professioneel) heeft gehad?

Monique: “Ik had een kruidenierszaak. Die heb ik moeten sluiten toen ik de tumor kreeg. Nadien werkte ik af en toe hier en daar. Maar toen ik 53 jaar was en mijn zicht was verloren ben ik volledig gestopt met werken. Verder had het ook een grote impact thuis, ik deed alles en van de ene op de andere dag stopt het. Zowel voor mij als voor mijn echtgenoot was het een grote aanpassing. Nu werken we samen in de tuin en ga ik naar de BrailleClubs.”

Luc: “Ik had een praktijk als zelfstandige kinesist en heb mijn professionele activiteiten moeten stopzetten. Op het gebied van mobiliteit ben ik afhankelijk van derden die mij begeleiden. Op familiaal vlak is er veel veranderd. Ikzelf en mijn omgeving hebben zich moeten aanpassen. Persoonlijk is dit voor mij een hele grote mentale klap.”

Maken jullie gebruik van hulpmiddelen of technologische nieuwigheden? Zijn deze belangrijk voor jullie?

Luc: “Dagelijks gebruik ik mijn witte stok, Daisyspeler, voorleestoestel, iPhone en iPad met VoiceOver. Ze helpen mij bij mijn mobiliteit, om in contact te blijven met mijn vrienden en familie, om op de hoogte te blijven van de actualiteit, om te kunnen lezen en mijn financiële situatie te beheren.”

Monique: “Zonder mijn witte stok kan ik niet maar ik gebruik geen nieuwe technologieën. Ik heb er alle informatie over gekregen maar het interesseert me minder.”

Vinden jullie dat jullie je voldoende bezig kunnen houden?

Luc: “Kwestie van vrije tijd, heb ik niets anders meer dan vrije tijd. Ik vul deze tijd onder andere in met wandelingen, altijd met begeleiding. Ik maak radio, speel met de kleinkinderen en beluister boeken. Ik volg ook assisenzaken waarbij iemand me begeleidt om naar de rechtbank te gaan. Ik ben de Brailleliga heel dankbaar en organiseer in 2020 dan ook een grote benefiet ten voordele van de Brailleliga. Ik wil dat er meer bewustwording komt van de visuele handicap, en ik als ik daaraan kan helpen, doe ik dat graag.”

Monique: “Ik ga naar de BrailleClub in Brussel en in het regiohuis. Daar doen we heel veel activiteiten. Ik kook heel graag en tijdens de kooklessen leer ik heel veel bij. Toen mijn zoon een kindje kreeg heb ik ook geleerd hoe ik mijn toekomstig kleinkind kan verzorgen. Daarnaast wandel, brei en tuinier ik heel graag en heel veel. Toen ik de diagnose kreeg, dacht ik dat het gedaan was, maar ik heb in de Club gezien wat er nog allemaal

kan en dat gaf me hoop. Het is zeker mogelijk zo te leven, alleen is het op een andere manier.”

De Sociale dienst is de toegangspoort van de Brailleliga.

De Sociale dienst, de toegangspoort van de vereniging.

“De maatschappelijk assistent probeert elke persoon die contact opneemt met de vereniging te ontmoeten. Zo kan er een evaluatie van de behoeftes en moeilijkheden van de persoon gemaakt worden voordat de administratieve procedures opgestart of andere diensten van de Brailleliga aangeboden worden. Op dat moment wordt ook de urgentie van de vraag bepaald. De bedoeling is om een totaalpakket te creëren en vooruit te gaan op het ritme en volgens de mogelijkheden en van de blinde of slechtziende persoon om zo een goed mogelijke autonomie te bereiken”, legt Valérie Staal, maatschappelijk assistent bij de Brailleliga, uit.

“De vragen die bij de Sociale dienst binnen komen zijn heel divers. Langs de ene kant is er veel administratie, maar langs de andere kant is vooral het menselijke contact belangrijk.”

“We proberen een vertrouwensband te creëren. We zijn dus vaak de eerste gesprekspartner voor onze leden of externe diensten”, gaat Valérie verder. “Snel reageren en onze diensten voorstellen is zeer belangrijk voor een goed contact vanaf de eerste ontmoeting. Om dit te kunnen doen hebben we een grondige kennis nodig van alle diensten van de Brailleliga maar ook van ons sociale netwerk. We moeten kunnen luisteren en de noden vertalen naar mogelijke oplossingen. Daarnaast moeten we beschikbaar zijn voor onze collega’s en leden. Ook onze kennis van de sociale wetgeving is belangrijk omdat het administratieve luik van de job vele diverse wetten beslaat. Vaak blijven we de voornaamste contactpersoon binnen de organisatie”, besluit ze.

DE BRAILLELIGA VOERT CAMPAGNE: VIER BELANRIJKE LEVENSFASES ONDER DE LOEP: 70-PLUSSERS.

De Brailleliga biedt een ruim aanbod vrijetijdsactiviteiten in de vorm van BrailleClubs, uitstappen en meerdaagse reizen. Het doel van deze activiteiten is drempelverlagend werken en de kans bieden om sociale contacten te behouden, uit te breiden en zo vereenzaming te voorkomen. Voor veel senioren zijn deze soms een van de weinige contactpunten met de buitenwereld. Josiane woont in Oostende. Als vaste waarde in de BrailleClub in haar stad, probeert ze geen enkele activiteit te missen. Gaston is een bekend gezicht van de Brailleliga. Hij is ook vrijwilliger voor de vereniging. Beiden vertellen over de vriendschappen en band die ze hebben met de deelnemers en therapeuten van de Dienst vrijetijdsbesteding.

Josiane en Gaston, hoe heeft de visuele handicap jullie leven veranderd?

Josiane: “Toen ik vijftig jaar was, begon ik slechter te zien. De huisarts stelde toen de diagnose leeftijdsgebonden maculadegeneratie (LMD) vast. Natuurlijk kwam dit nieuws als een donderslag bij heldere hemel. Gelukkig ben ik een iemand die goed kan relativeren. Toen de diagnose gesteld werd, was ik werkloos. Ik ben ook niet meer gaan werken. Ervoor heb ik 17 jaar als chauffeur gewerkt en drie jaar met kinderen met een handicap. Plots mocht ik dus niet meer met de auto rijden. Gelukkig woon ik in het centrum en kan ik overal te voet of met het openbaar vervoer naartoe. Vroeger haalde ik mijn kleinkinderen ook op aan school. Dat lukt nu ook niet meer. Op straat verplaats ik me nu met een witte steunstok. Deze gebruik ik vooral om mijn handicap kenbaar te maken.”

Gaston: “Ik ben slechtziend geboren dus ik heb altijd leren leven met mijn handicap. Voor ik op pensioen ging werkte ik eerst in de verzekeringssector en schoolde me nadien bij tot informaticus en systeemingenieur. Ik botste wel vaak op moeilijkheden tijdens het werk, maar liet dit zo weinig mogelijk merken. Werken op de computer is extra vermoeiend met een visuele handicap. Door een bijkomende diagnose op latere leeftijd van netvliesloslating is mijn zicht nu wel heel slecht. Ondanks mijn handicap kan ik wel heel goed mijn plan trekken.”

Hoe kwamen jullie bij de Brailleliga terecht?

Josiane: “Ik ben lid geworden omdat ik slechter en slechter begon te zien en me aan wou sluiten bij gespecialiseerde verenigingen. Van nature ben ik heel leergierig en ik wou dus zo veel mogelijk opsteken over de visuele handicap. Ik ga elke keer dat er Club is omdat ik me er goed voel en alles graag doe. De Brailleliga biedt me veel steun en ik probeer geen enkele activiteit te missen.”

Josiane.

Gaston: “Ik werd vijf jaar geleden lid van de Brailleliga. Nu ben ik naast lid ook vrijwilliger. Ik ga naar de Club in Brussel en ga meestal mee op uitstap. Daarnaast werk ik ook als vrijwilliger op de stands of tijdens grote evenementen zoals de Tombola, BrailleDay,...”

Welke hulpmiddelen gebruik je dagelijks om zo autonoom te kunnen zijn?

Josiane: “Ik heb een laptop die verbonden is met een groot scherm en speciaal toetsenbord. Ik heb ook een smartphone en aangepaste loep om te lezen. Daarnaast heb ik mijn Daisyspeler en gebruik ik audiodescriptie om televisie te kijken. Mensen zijn meestal heel behulpzaam. Toch ben ik heel blij dat de aangepaste activiteiten van de Brailleliga er zijn. Ik heb in de Club vrienden gemaakt en ik voel me er heel goed.”

Gaston: “Ik heb altijd mijn kleine loep en mijn leesbril op zak. Voor de rest gebruik ik geen hulpmiddelen. Ik kan nog boeken lezen en lezen op de computer, maar als er weinig contrast is, wordt het lastiger. Mijn handicap is niet erkend voor ik 65 jaar werd. Mijn slechtziendheid is zeer sterk achteruit gegaan door de netvliesloslating die ik pas later ontwikkelde. Hierdoor heb ik ook geen recht op terugbetaling voor de hulpmiddelen. Ik heb al mijn hele leven mijn plan getrokken, en zo werkt het prima voor mij. Occasioneel spreek ik ook met leden van de BrailleClub af om ergens anders naartoe te gaan. Soms bellen we ook eens naar elkaar, als het lang geleden is dat we elkaar gezien hebben.”

Gaston.

Vinden jullie dat jullie een goed gevuld programma hebben?

Gaston: “Ik doe alles wat ik graag doe. Naast lezen en op de computer opzoeken maak ik ook regelmatig foto's. Ik gebruik dit als een manier om te leren kijken. Wat neem ik op, wat kadreer ik. Fotografie leert je naar iets kijken. Een slechtziende moet zijn handicap met zijn hersenen compenseren, en via fotografie leer je dat. Dat is de algemene psychologie van een slechtziende.”

Josiane: “Ik doe zo veel graag dat ik me nooit verveel. Ik sta positief in het leven ondanks mijn handicap. Ik ben van mening dat iedereen wel ergens een handicap heeft, bij de ene persoon valt het alleen wat meer op dan bij de andere. Niemand is perfect.”

Steffie Demeulemeester, therapeute bij de Dienst vrijetijdsbesteding.

“Twee keer per maand bieden de BrailleClubs blinde en slechtziende personen de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten in een gemoedelijke sfeer. Voor hen worden tal van activiteiten georganiseerd: Er vinden verschillende activiteiten plaats: handwerk zoals breien en haken, aangepaste gezelschapsspelletjes, themagerichte crea-activiteiten, enz. Daarnaast organiseren we verschillende activiteiten en uitstappen op maat zoals operavoorstellingen met audiodescriptie, zaalshows,... We organiseren ook elk jaar een meerdaagse reis.”

Steffie Demeulemeester.

“Tijdens de Club leren de leden bepaalde technieken aan om bijvoorbeeld te koken”, legt Steffie uit. “Maar voornamelijk het sociale contact is hier belangrijk. We zien dat hier echte vriendschappen ontstaan. Zo weet ik dat Josiane ook afsprekt met leden van de Club om bijvoorbeeld een pannenkoek te gaan eten. Er is veel sociale interactie, maar ze leren ook van elkaar. Daarnaast kunnen ze eens ventileren over de moeilijkheden die ze ondervinden door hun handicap tegen iemand die in hetzelfde schuitje zit. Dergelijke contacten zijn van onschatbare waarde voor iedereen.”

DE BRAILLELIGA VOERT CAMPAGNE: STEUN ONS!

*De Brailleliga begeleidt blinde en slechtziende personen
gedurende hun hele leven. Steun ons.*

De Brailleliga begeleidt meer dan 15.000 blinde en slechtziende personen in België. De dienstverlening omvat alle aspecten van het leven, het hele leven lang. De Brailleliga bevindt haar als het ware aan je zijde voor het leven.

Om dit te kunnen verwezenlijken kan de vereniging rekenen op de inzet van 130 medewerkers en 600 vrijwilligers uit alle hoeken van het land.

Alle diensten van de Brailleliga zijn gratis voor blinde en slechtziende

personen. Voor ons is dit een absolute vereiste. Omdat overheidssubsidies slechts 20% van onze noden dekken, is de Brailleliga voornamelijk aangewezen op de financiële steun van gulle schenkers en erflaters. We maken er een punt van om alle middelen die ons worden toevertrouwd “als een goede huisvader” te beheren en zien er steevast op toe dat onze cliënten optimaal en gratis van onze diensten kunnen genieten.

Samen zijn de diensten van de Brailleliga elk jaar goed voor tienduizenden werkuren, contacten en steunmaatregelen om blinde en slechtziende personen op weg te helpen naar een zelfstandig leven. Hoewel we onze diensten gratis aanbieden, hangt er uiteraard een prijskaartje aan vast. Jouw hulp is voor ons dan ook van onschatbare waarde. We kunnen je garanderen dat jouw steun op een concrete en nuttige manier zal bijdragen tot het welzijn van de blinde en slechtziende personen die ons om hulp vragen.

Om hen te helpen, hebben we jouw steun nodig!

Help blinde en slechtziende personen, en stort een gift - hoe klein ook - op het rekeningnummer van de Brailleliga:

IBAN: BE11 0000 0000 4848

BIC: BPOTBEB1

Fiscaal attest voor een gift vanaf € 40.

Van harte bedankt voor jouw steun!

AMBLYOPIE: HET BELANG VAN EEN VROEGE DIAGNOSE.

Naar schatting lijdt 3% van de bevolking aan amblyopie. In België komt dat neer op zo'n 340.000 personen bij wie één oog slechter ziet of lui is. Jaarlijks worden naar schatting 3.575 kinderen geboren met amblyopie. Niets om zich zorgen over te maken. Amblyopie is niet ernstig, en sommigen weten niet eens dat ze een lui oog hebben. Desalniettemin hebben we twee ogen, en kunnen we dus maar beter zorgen dat beide ogen goed werken. We maken de balans op over de opsporing en behandeling van amblyopie met prof. Monique Cordonnier, hoofd van de dienst oogheelkunde van het Erasmus Ziekenhuis in Brussel.

Wat is amblyopie?

Prof. Monique Cordonnier

Prof. Cordonnier: “Het zicht van een pasgeboren kind is nog niet volledig ontwikkeld. Een kind ‘leert zien’ door te kijken. Zowel het monoculaire zicht met elk van de ogen afzonderlijk als het binoculaire zicht met beide ogen, dat ons toelaat in reliëf te zien, zal zich gestaag ontwikkelen. Dit ontwikkelingsproces neemt enkele jaren in beslag. Doorgaans is er

sprake van amblyopie wanneer een van beide ogen een wazig of zwak zicht aanlevert, ondanks het feit dat het oog fysiologisch perfect in orde is. Het probleem duikt op in de verbinding tussen het oog en de hersenen. Onze

visuele cortex functioneert optimaal wanneer de hersenen kwaliteitsvolle beelden ontvangen van elk oog. Als een probleem bij een van de ogen de kwaliteit verstoort van de beelden die naar de hersenen worden verstuurd, dan is de visuele ontwikkeling van het oog in kwestie verstoord. Het kind zal zich gaandeweg aanpassen door alleen nog met het betere oog te kijken. In dat geval wordt het minder efficiënte oog lui. Het oog werkt correct en stuurt beelden naar de hersenen, maar die beelden zijn van slechte kwaliteit en dus amper of niet bruikbaar. Doorgaans treft amblyopie slechts één oog, maar in zeldzame gevallen is de aandoening bilateraal. De amblyopie kan de gezichtsscherpte in meer of mindere mate beïnvloeden. Het luie oog kan een visus van 1/20 tot 8/10 hebben.”

De regel van drie.

Over de verschillende visuele aandoeningen heen, zou bij ons:

- 3% van de bevolking lijden aan een gematigde unilaterale slechtziendheid (1 oog);
- 0,3% van de bevolking lijden aan een ernstige unilaterale slechtziendheid (1 oog);
- 0,03% van de bevolking lijden aan een ernstige bilaterale slechtziendheid (2 ogen);

Wat zijn de oorzaken van amblyopie?

Prof. Cordonnier: “Amblyopie kan verscheidene oorzaken hebben.

In de meeste gevallen valt de aandoening toe te schrijven aan brekingsafwijkingen (in 60% van de gevallen): bijziendheid, verziendheid, astigmatisme enz. waarbij het oog dat het zwaarst onder de aandoening lijdt, lui zal worden.

Ook strabisme of scheelzien kan een oorzaak zijn (in bijna 40% van de gevallen). De hersenen baseren zich in dat geval op het correct gerichte oog,

waardoor het andere oog lui dreigt te worden.

Afwijkingen in de transparantie van het oog kunnen eveneens leiden tot amblyopie. Om goed te zien, moet het licht in het oog immers kunnen doordringen tot het netvlies. Zo niet – bijvoorbeeld door een afhangend ooglid of aangeboren cataract – kan het zicht zich onvoldoende ontwikkelen.”

Kan amblyopie of een lui oog vermeden worden?

Prof. Cordonnier: “Uiteraard, op voorwaarde dat het vroegtijdig wordt opgemerkt, wat niet altijd evident is voor ouders of kinderartsen. Sommige aandoeningen zijn gemakkelijk op te merken, andere dan weer niet. Bepaalde aandoeningen zijn goed zichtbaar en kunnen al bij de geboorte opgemerkt worden, denk maar aan cataract (witte pupil), glaucoom (dof, groot en tranend oog) of een troebel hoornvlies. Sterk scheelzien valt eveneens op. Het volstaat om naar de ogen van de pasgeborene te kijken: staan die normaal, symmetrisch enz.? De kinderarts die de pasgeborene opvolgt, wordt geacht de ogen te onderzoeken. Dit gebeurt doorgaans in het kader van neonatale consultaties. Zodra het ‘obstakel’ is verholpen (bijvoorbeeld operatief), kan het normale zicht zich ontwikkelen. Klassieke amblyopie, toe te schrijven aan een brekingsafwijking of strabisme, valt minder gemakkelijk op te merken. Het oog is normaal gebouwd, maar het zicht met het oog in kwestie ontwikkelt zich niet aangezien het beeld dat naar de hersenen verstuurd wordt wazig is (brekingsafwijking) of de binoculaire beeldvorming verstoort (strabisme). Hoe sneller we in die gevallen ingrijpen (een bril om een brekingsafwijking te verhelpen, of een oogpleister op het correct gerichte oog om het oog dat scheelziet te laten werken), hoe groter de kans op een correctie van de situatie. Het is zo dat de neuroplasticiteit – de flexibiliteit en het aanpassingsvermogen van de hersenen, en zo ook hun vermogen om het zicht in ontwikkeling te corrigeren – optimaal is tot de leeftijd van 2,5 tot 3 jaar. Tot de leeftijd van 6 à 7 jaar is die plasticiteit nog aanwezig, zij het in mindere mate. De plasticiteit neemt sterk af tot de leeftijd van 11 à 12 jaar en stagneert vervolgens. Nadien zijn de hersenen dus niet flexibel genoeg om zich aan te passen. Amblyopie die zich voordoet op 11- à 12-jarige leeftijd is bijgevolg blijvend en kan niet meer gecorrigeerd worden.”

Met andere woorden: amblyopie wordt het best al opgemerkt op een leeftijd van 2 tot 2,5 jaar. Hoe wordt de aandoening opgespoord bij zo'n jonge kinderen?

Prof. Cordonnier: “Dat is inderdaad het ideale scenario. Amblyopie kan vlot opgespoord worden. De prevalentie ligt immers vrij hoog, waardoor het aantal ziektegevallen voldoende groot is en de tests dus betrouwbaar en praktisch haalbaar zijn. De behandeling die op de diagnose volgt, is efficiënt. Met ‘opsporing’ wordt wel de opsporing bij de hele bevolking bedoeld, en niet enkel bij kinderen met een familiale voorgeschiedenis of bij wie een visueel probleem wordt vastgesteld. In een ideale situatie worden alle kinderen vanaf 2 jaar onderzocht, met een test die in 100% van de gevallen uitvoerbaar is. Dat is echter moeilijk, en wel om verschillende redenen. De leeftijd van het kind speelt een rol, maar ook de institutionele structuur in ons land en de middelen die door politici worden toegekend voor de opsporing.

Een kind van 2 of 2,5 jaar heeft niet altijd de psychofysische maturiteit om een gezichtsvermogentest te begrijpen waarbij het ene en vervolgens het andere oog afgedekt moet worden. Soms kan het afdekken van één oog bij het kind al tot een oncontroleerbare huilbui leiden. Pas rond de leeftijd van 3,5 jaar kunnen kinderen aan een uitgebreide gezichtsvermogentest onderworpen worden, met eenvoudig te begrijpen en vrij goedkope tests. 3,5 jaar is echter vrij laat. Al vóór die leeftijd kunnen amblyogene factoren – factoren die leiden tot amblyopie (brekingsafwijkingen, scheelzien enz.) – opgespoord worden. Daarvoor moeten de symptomen van scheelzien herkend worden en moet de breking gemeten worden met een instrument, wat de medewerking van het kind vereist.

In Franstalig België werd een opsporingsmethode aangenomen die ik zelf heb gepromoot. De methode omvat onder meer brekingsmetingen en wordt door het Office de la Naissance et de L’Enfance (ONE, de Franstalige tegenhanger van Kind & Gezin) toegepast. Met die methode bereiken we 40 tot 50% van de kinderen. Niet alle kinderen gaan immers naar ONE-consultaties. In Vlaanderen koos Kind & Gezin onlangs voor een ander, goedkoper systeem, zij het zonder

kinderoogartsen te hebben geraadpleegd, wat kwaad bloed zet bij hen. Ons land – met zijn verhakkelde bevoegdheden, onsamenhangende beleidslijnen en gebrek aan beraad en coördinatie – vormt een ander obstakel voor een grootschalige opsporing. Er wordt heel vaak verwezen naar het voorbeeld van de Scandinavische landen, die een verplichte gezichtsvermogentest opleggen voor kinderen van 4 jaar, in combinatie met een vaccinatiesysteem. Daarmee bereiken ze 99% van de kinderen. De test wordt weliswaar vrij laat uitgevoerd, maar is ten minste systematisch en bestemd voor alle kinderen. Het is altijd een kwestie van politieke keuzes en financiële middelen. Een verplichte opsporing op 2-jarige leeftijd zou het efficiëntst zijn, maar is ook het duurst. Bovendien blijft een gezichtsvermogentest rond 4 of 5 jaar nodig om laattijdig optredende amblyopie op te sporen.”

Het goede oog afdekken om het luie oog extra aan het werk te zetten.

**Welke behandelingen zijn mogelijk wanneer amblyopie wordt vastgesteld?
En hoeveel tijd neemt de behandeling in beslag?**

Prof. Cordonnier: “Wanneer cataract, een hoornvliesandoening of een andere oorzaak aan de basis ligt van de amblyopie, is een operatie vereist. In de andere gevallen van functionele amblyopie zijn een correctie van de brekingsafwijking met een bril of het afdekken van het gezonde oog nog steeds de beste methodes. Alles hangt uiteraard af van de leeftijd van het kind en de ernst van de amblyopie. Door het goede oog af te dekken, dwingen we het luie

oog ertoe te werken. Die behandeling moet zo vroeg mogelijk worden gestart om de neuroplasticiteit optimaal te benutten. Bij kinderen ouder dan één jaar wordt bij ernstige amblyopie één week met een oogpleister voorgeschreven per jaar dat het kind oud is. Bij kinderen van 6 jaar met een ernstige vorm van amblyopie wordt tot 3 maanden lang een oogpleister voorgeschreven. Op die leeftijd wordt bij voorkeur met de behandeling gestart in een schoolvakantie, om de schoolresultaten niet te beïnvloeden. Bij een lichte vorm van amblyopie kan de oogpleister ook vervangen worden door druppels of een overcorrectie van het zicht, waardoor het zicht met het goede oog vertroebelt en het luie oog extra moet werken. De behandelingen moeten gepaard gaan met een nauwgezette opvolging, opdat het goede oog door het afdekken of vertroebelen van het zicht niet op zijn beurt lui wordt. Na de behandeling moeten nog tot 10 à 12 jaar regelmatige controles plaatsvinden om zich ervan te vergewissen dat het zwakke oog niet opnieuw lui wordt.”

Kan amblyopie op volwassen leeftijd nog behandeld worden?

Prof. Cordonnier: “Neen, helaas is dat bijzonder moeilijk, zo niet onmogelijk. Toch gebeurt het dat bij verlies van het goede oog, het luie oog permanent gestimuleerd wordt om beter te werken, waardoor het zicht iets gaat verbeteren.”

Wat zijn de gevolgen of risico's voor volwassenen met amblyopie?

Prof. Cordonnier: “Een volwassene met amblyopie zal in het dagelijkse leven geen of amper moeilijkheden ervaren. Alleen een aantal beroepen waarbij beperkingen worden opgelegd voor personen met visuele aandoeningen zullen niet toegankelijk zijn (de luchtvaart, defensie, bezoldigd personenvervoer). Wel treedt er een probleem op als die persoon zijn of haar goede oog verliest. Dan komt de persoon in kwestie in een situatie van slechtziendheid terecht, aangezien het luie oog nooit goed heeft leren zien. Daarom is het belangrijk dat amblyopie vroeg wordt opgespoord, zodat de hersenen dankzij de neuroplasticiteit nog in staat zijn het zicht te corrigeren.”

DIENSTHOOFD SOCIALE DIENST ZEGT BRAILLELIGA VAARWEL.

Magda Van Waes staat al meer dan 18 jaar aan het hoofd van de Sociale dienst van de Brailleliga. Binnenkort zal ze genieten van haar welverdiende pensioen.

Magda begon op 28 augustus 2000 als diensthoofd van onze Sociale dienst. Ze is niet alleen diensthoofd maar ook verantwoordelijk voor de sociale dienstverlening in de regio Brussel. Ze heeft altijd met veel plezier in Brussel gewerkt. “De voldoening haal je uit de contacten met mensen. De kennis-making met de mensen die hier wonen, de verschillende nationaliteiten, de dynamiek van de stad,... ik heb dat altijd super gevonden”, vertelt Magda.

“Het is boeiend om te horen waar mensen vandaan komen en hoe ze in Brussel zijn terechtgekomen”, zegt ze. Zo herinnert ze zich een witloofboerderij in hartje Brussel. “De laatste boerderij, denk ik, en het huis was nog volledig intact. Hier in hartje Brussel, je zou het niet geloven. Het was helemaal omringd door appartementen, maar die boerderij stond er nog”.

“Veel gepensioneerden kunnen heel wat vertellen over vroeger en zo komt de stad tot leven. Ze zijn destijds gemigreerd naar Brussel voor het werk en zijn er nadien gebleven. Ik maakte kennis met een aantal West-Vlamingen en Limburgers, die hun Vlaamse aard niet zijn vergeten maar zich nu Brusselaar voelen”, aldus Magda.

“Wat je ook ziet in Brussel is dat het Nederlandstalig aanbod voor personen met een handicap elkaar vindt”, gaat ze verder. “De Brusselse welzijnsraad heeft daar een positieve invloed op gehad door het creëren van overlegstructuren.”

Magda en haar team maatschappelijk assistenten. Achteraan van links naar rechts: Ineke Godts, Julie Laermans, Magda Van Waes, Karolien Albergs en Deborah Masson. Vooraan van links naar rechts: Anneleen Collier, Anouk Plessers en Nadja De Craecker. Antoon Janssens was op het moment van de foto niet aanwezig.

De zaken een plaats kunnen geven.

Magda is trots op het team maatschappelijk assistenten. Ze vertelt: “We hebben een team dat goed functioneert. Het zou jammer zijn moest die cohesie verloren gaan. Het is als diensthoofd een belangrijke opdracht om de sfeer en het functioneren binnen het team zo optimaal mogelijk te houden.”

Het team heeft een evolutie gekend. Alle maatschappelijk assistenten werkten oorspronkelijk samen op de hoofdzetel in Brussel en alles was ook daar gecentraliseerd. “Dankzij de computer zijn de dossiers naar de regiohuizen verhuisd en werken de maatschappelijk assistenten elk vanuit hun regio.

Dit maakt dat ze meer bereikbaar zijn. Om de veertien dagen blijven we elkaar zien voor overleg, dat is nodig”, benadrukt Magda.

“Ik hoop ook dat ik tijdens mijn loopbaan een kleine bijdrage heb kunnen leveren aan de versterking van de veerkracht van mensen met een visuele handicap, oud en jong, om dagelijks te leven met een grote beperking. Mijn respect voor hun inzet is zeer groot en ik ben blij voor alle ontmoetingen door de jaren heen”, voegt ze eraan toe.

Tijdens haar loopbaan heeft ze ook een aantal evoluties in het sociale veld meegemaakt. “Door de regionalisering verandert er veel, ook op sociaal vlak. Een heel aantal bevoegdheden gaan naar de regio’s en wetgevingen worden aangepast of herschreven. Denk bijvoorbeeld aan de Vlaamse Sociale Bescherming. Sommige hervormingen zijn een verbetering maar soms gaat het ook over een vermindering van sociale voordelen. We leven in een tijd van minder, niet in een tijd van meer”, licht ze toe.

Concrete plannen heeft Magda nog niet voor haar pensioen. Ze neemt wat rust en zal vanaf september taal- en/of computerlessen volgen. Ze blijft ook actief als bestuurslid van Samana in de gemeente Schendelbeke. En om niet te vergeten heeft ze twee schatten van kleinkinderen die zeker en vast een deel van de tijd en aandacht zullen vragen.

HORUSPORT, DAG VAN AANGEPASTE SPORTEN.

Sporten, een bron van onrust voor mensen met een visuele handicap? Dat is de bevinding van het HORUS-team na verschillende gesprekken. Velen denken dat sporten niet aangepast zijn. “Voor personen met een visuele handicap is het niet altijd gemakkelijk om een aangepaste sport en sportclub te vinden.”, legt Antoon Janssens, maatschappelijk assistent bij de Brailleliga, uit.

Dit probleem moedigt het team aan om een ontdekkingsdag aan te bieden voor kinderen en volwassenen met een visuele handicap. De Franstalige Ligue Handisport is enthousiast over het project en stelt voor het evenement te leiden: HoruSport is geboren. Dit is de eerste sportieve ontdekkingsdag aangepast aan de visuele handicap. Het is uniek en werd nog niet op zo’n grote schaal georganiseerd in Brussel. Het evenement staat open voor patiënten van HORUS en voor iedereen met een visuele handicap. “Sport en beweging is voor iedereen belangrijk, het geeft ons een uitlaatklep, een pauze van het dagelijks leven en zorgt ervoor dat we ons goed in ons vel voelen”, gaat hij verder.

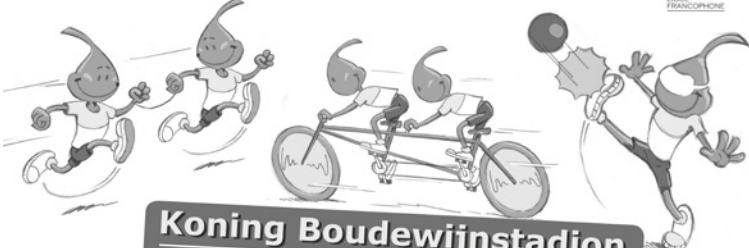
SPORT IN DE KIJKER.

Op deze speciale dag worden vijf aangepaste paralympische sporten in de schijnwerpers geplaatst: judo, goalball, blindenvoetbal, atletiek en tandemfietsen. Behalve de fysieke voordelen kunnen aangepaste sporten ook een zeer sociale activiteit zijn. Je ontmoet andere mensen en je wisselt ervaringen uit met mensen met dezelfde visuele problemen. Het versterkt ook bestaande relaties: “Gezinnen weten niet altijd welke activiteit ze met een blind of slechtziend gezinslid kunnen doen. In tandem fietsen of samen lopen kan een nieuwe gezinsdynamiek teweegbrengen”, legt hij uit.

NIET DEZELFDE VISIE MAAR DEZELFDE PASSIE!

HoruSport is niet alleen een sportieve ontdekkingsdag, het verspreidt ook een boodschap. De slogan van het evenement is ‘Niet dezelfde visie maar dezelfde passie!’. Voor Antoon is het een manier om mensen met een visuele handicap aan te moedigen iets avontuurlijks uit te proberen: “Ondanks hun angsten, willen we hen vertellen dat ze kunnen sporten en plezier hebben.” Deze dag moet iedereen in staat stellen zich te ontwikkelen op sportief vlak of - wie weet – levert het toekomstige paralympische kampioenen op.

**Koning Boudewijnstadion
Woensdag 24 april**

**Kennismakingsdag
aangepaste sporten
voor personen met
een visuele handicap**

**Niet dezelfde visie
maar dezelfde passie!**

Info en inschrijvingen: **02/477.27.81**
Of online: www.bit.ly/horusport2019

Organisatie: Met medewerking van:

Met ondersteuning van:

HORUS is het enige centrum voor functionele revalidatie voor de visuele handicap in Brussel. Het kwam tot stand dankzij de samenwerking tussen het Universitair Verplegingscentrum Brugmann, het UKZKF en de Brailleliga. Het revalidatiecentrum zorgt voor zowel volwassenen als kinderen. Het doel is ervoor zorgen dat de patiënt met een gezichtsprobleem zo zelfstandig mogelijk wordt door multidisciplinaire begeleiding.

“Wij doen er alles aan om de door de persoon gestelde doelen te bereiken”, legt de coördinator van HORUS-team van de Brailleliga uit. Het team helpt de patiënt met een visuele handicap zich te oriënteren en te helpen in de richting van meer autonomie door de nodige hulpmiddelen te bieden.

Revalidatie biedt toegevoegde waarde dankzij het multidisciplinaire en medische karakter, maar ook door de algemene dekking voor een bepaalde periode. Er wordt een overeenkomst getekend voor een periode van drie jaar. “We hebben doelen die we moeten bereiken. We geven de persoon een impuls om te beginnen, maar we zijn er ook om hem/haar tijdens de verschillende stappen te ondersteunen”, vervolgt de coördinator.

Voor de coördinator biedt het netwerk een echte kracht: “Deze samenwerking is een pluspunt, vooral in gevallen waarin de persoon zijn handicap nog niet heeft aanvaard. Met ons advies en onze tools laten we op een voorzichtige manier zien welke positieve veranderingen we kunnen doorvoeren. De persoon evolueert op zijn/ haar eigen tempo en wij helpen hem/haar om vooruit te komen en te leven met de handicap. Nadien is de persoon in kwestie tevreden over zijn/haar afgelegde parcours.”

TOMBOLA 2018: EEN MOOIE EDITIE.

De trekking van de Grote Tombola 2018 vond plaats op 10 december 2018 onder begeleiding van gerechtsdeurwaarder Peter Walraevens. Dankzij onze sponsors konden we prachtige prijzen schenken: elektrische fietsen, fototoestellen, cadeaucheques,... Van harte gefeliciteerd aan iedereen die een prijs won en vooral aan de winnares van de hoofdprijs € 75.000 euro in Staatsfondsen

Bedankt aan alle deelnemers en alle sponsors! Dankzij hen kunnen we onze activiteiten voor blinde en slechtziende personen verderzetten en hen helpen om zo autonoom mogelijk te zijn in het dagelijks leven.

Wil je sponsor worden van de volgende editie van de Grote Tombola van de Brailleliga in ruil voor een grote zichtbaarheid? Contacteer ons op 02 533 33 24 of tombola@braille.be voor meer informatie.

Onze partners in 2018:

DE BRAILLELIGA DUWT MEE OP STARTKNOP VLAAMSE ADVIESRAAD HANDICAP.

Personen met een handicap willen hun stem laten horen in het beleid van de Vlaamse regering. Daar moet een Vlaamse adviesraad handicap voor zorgen. Dit krijgt nu vorm in een project dat loopt van 1 oktober 2018 tot eind december 2020. Meer dan 20 Vlaamse verenigingen, waaronder de Brailleliga, zetten hier hun schouders onder.

De bedoeling is dat het project vier fases doorloopt: een opstartfase, een inloophase, de volle werking en een afrondingsfase. Ronald Vrydag, departementsdirecteur van onze Nederlandstalige diensten, is verkozen als voorzitter van de stuurgroep voor de eerste fase van het project. De bedoeling is om bij het einde van elke fase de samenstelling van de stuurgroep te herbekijken.

“De Brailleliga zet hier volledig haar schouders onder om ervoor te zorgen dat personen met een handicap op een georganiseerde en gestructureerde wijze aan beleidsparticipatie kunnen doen door adviezen uit te vaardigen. Het is onze plicht om onze verantwoordelijkheid op te nemen”, vertelt Ronald Vrydag.

Niets over ons zonder ons.

De verschillende verenigingen van personen met een handicap drongen al lange tijd aan op een duidelijke en sterke structuur voor beleidsparticipatie. Dit werd onderzocht in het NOOZO-project, wat staat voor “Niets Over Ons Zonder Ons”. Dit is een verwijzing naar het VN-Verdrag inzake

de Rechten van Personen met een Handicap, waar het principe van beleidsparticipatie in vervat zit (art. 3.4).

Na aflevering van het NOOZO-advies engageerde de Vlaamse regering zich reeds in 2014 om een Vlaamse adviesraad handicap op te richten. Door een besluit van de Vlaamse regering kan de Vlaamse adviesraad handicap nu echt opstarten.

Voorwaarden goede beleidsparticipatie.

De werking van de adviesraad zal gebaseerd zijn op het NOOZO-rapport uit 2013, waar als voorwaarden voor een goede beleidsparticipatie onder meer de volgende punten worden aangehaald:

- De adviesraad verleent verplicht advies in materies die personen met een handicap aanbelangen, maar de adviesraad heeft ook een eigen initiatiefrecht.
- Een duidelijk kader voor adviesverlening: op verschillende momenten in het beleidsproces (van bij het begin tot op het einde) en met voldoende beleidsruimte.
- Overeenkomstig het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap moet de adviesraad onafhankelijk van de overheid kunnen functioneren en moet de adviesraad een sterk mandaat krijgen. Wanneer adviezen niet gevolgd worden, moet de overheid ook de redenen daarvoor geven.
- Representativiteit van de deelnemers: bij de adviesraad sluiten vertegenwoordigers van verenigingen van personen met een handicap én particulieren aan.

- De adviesraad valt als organisatie onder Gelijke Kansen, maar de adviezen beperken zich niet tot het gelijkekansenbeleid. Advies dus over alle beleidsdomeinen (transversaal) en alle thema's die personen met een handicap aanbelangen.

Minister Homans besliste om de adviesraad binnen de vzw-structuur van GRIP onder te brengen. Alle betrokken verenigingen hadden liever gehad dat er een nieuwe, onafhankelijke vzw werd opgericht. Maar alle betrokkenen willen eraan werken dat de adviesraad op een onafhankelijke manier adviezen kan formuleren die breed gedragen worden.

De werking van de adviesraad zal ondersteund worden door een secretariaat dat bemand wordt door vier medewerkers.

We houden je op de hoogte over verdere ontwikkelingen via onze online communicatiekanalen.

HET BELANG VAN DIGITALE INCLUSIE.

Zo'n honderd personen met een visuele handicap hebben een financiële ondersteuning gekregen bij de aankoop van een tablet of smartphone. Het kadert in een project waarbij onze vereniging probeert om meer personen met een visuele handicap gebruik te laten maken van nieuwe technologieën.

Het gebruik van toestellen zoals smartphones en tablets geeft deze personen nog meer mogelijkheden om in contact te komen met anderen en geeft toegang tot interessante info op het internet. Steeds vaker komen er nuttige apps uit die het dagelijkse leven vergemakkelijken.

Aan de slag met een tablet.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze financiële tegemoetkoming waren een tablet of smartphone aankopen en vormingen volgen bij de Brailleliga.

“Een van de missies van de Brailleliga is dan ook om blinde en slechtziende personen te ondersteunen om hun zelfstandigheid te vergroten en hun integratie in de maatschappij te bevorderen. Dankzij dit project zijn zo'n honderd mensen een stap dichterbij inclusie”, vertelt Ronald Vrydag, departementsdirecteur.

Het is dankzij een samenwerking met de Nationale Loterij dat we dit konden realiseren. Daarvoor willen we hen van harte bedanken.

DE IMPACT VAN DE ZESDE STAATSHERVORMING IN 2019.

Weet je nog hoe België in december 2011, na 541 dagen en de langste crisis in zijn politieke geschiedenis ooit, ‘beviel’ van een institutioneel akkoord over de zesde staatshervorming, die tal van bevoegdheden van de federale staat naar de gemeenschappen en gewesten overhevelde? De omvangrijke hervorming wordt gespreid over de tijd en in verschillende fasen uitgevoerd.

De sociale impact is bijzonder groot. Onder de overgehevelde bevoegdheden tellen we gezondheidszorg en hulp aan personen (rusthuizen, verzorgingstehuizen, mobiliteitshulp en hulp aan oudere personen enz.), ziekenhuizen (erkenningnormen, bouw en renovatie), geestelijke gezondheidszorg, het preventiebeleid, de organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg, en kinderbijslag. Het gaat dus wel degelijk om een echte overdracht van die bevoegdheden en van de budgetten die ermee gepaard gaan, van het federale niveau naar de gefedereerde entiteiten.

De hervorming werd in 2013 in een wet gegoten en trad in 2014 in voege. Voor de meeste overgehevelde bevoegdheden werd een overgangperiode ingesteld tot eind 2018, om de continuïteit van de openbare dienstverlening te garanderen. De bestaande reglementering blijft van toepassing tot een gefedereerde entiteit wijzigingen goedkeurt of nieuwe regels bepaalt. Tijdens de overgangperiode bleven instanties als het RIZIV of de mutualiteiten de dossiers in verband met de overgehevelde bevoegdheden beheren, zij het in naam of voor rekening van de gefedereerde entiteiten. Sinds 1 januari 2019 moeten de betrokken bevoegdheden definitief door de gefedereerde entiteiten uitgevoerd worden. Dit is dus een cruciaal moment in de uitvoering van de hervorming.

1 januari 2019 betekende ook een grote verandering voor de kinderbijslag. We maakten een gedetailleerde balans op over het onderwerp in “Onder Ons”. Hier vind je informatie over de bevoegde overheden.

Brussel.

Om de overgehevelde bevoegdheden te organiseren en te beheren, creëerde de Brusselse regering in 2017 een instelling van openbaar nut, Iriscare. De nieuwe instantie wordt in 2019 het voornaamste contactpunt voor de Brusselaars op het vlak van personen met een handicap, oudere personen, rust- en verzorgingstehuizen, opvangcentra, de diensten voor thuiszorg en de eerstelijnszorg. Voor de kinderbijslag zal dat ook het geval zijn vanaf 2020 (zie “Onder Ons”).

Wallonië.

Sinds 2015 beschikt de Waalse regering eveneens over een instelling van openbaar nut belast met sociale bescherming, het AViQ (Agence pour une Vie de Qualité), dat gedeeltelijk gebaseerd is op de werking van het RIZIV. De bestaande en overgehevelde bevoegdheden op het vlak van gezondheidszorg, handicap en familie worden sindsdien mee door deze instantie beheerd. Het AViQ heeft dus het voormalige Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées (AWIPH) opgeslorpt.

Sinds 1 januari 2019 is de Waalse sociale bescherming werkelijkheid. Ze komt meer bepaald tussen in de financiering van rust- en verzorgingstehuizen, centra voor dagverzorging, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven beschut wonen (IBW, voor volwassenen met psychiatrische problemen), mobiliteitshulp, psychiatrisch overleg rond de patiënt, overleg tijdens

huisbezoeken in het kader van een geïntegreerde thuiszorgdienst, ziekenhuisvoorzieningen via een nieuw forfait (vanaf 1 juli 2019).

Duitstalige Gemeenschap.

selbstbestimmt.be

Ostbelgien

In de Duitstalige Gemeenschap beheert de regering (het ministerie van de Duitstalige Gemeenschap) de materies op het vlak van gezondheid: gezondheidspreventie en -promotie, revalidatie, financiering van ziekenhuisvoorzieningen en rust- en verzorgingstehuizen. Alles wat te maken heeft met personen met een handicap en met senioren wordt dan weer toevertrouwd aan een nieuwe instelling van openbaar nut, de “Dienststelle für selbstbestimmtes Leben” (DSL). De instantie werd op 1 januari 2017 in het leven geroepen als een uniek loket dat hulpbehoevende personen de nodige middelen moet bieden om een zelfstandig leven te kunnen leiden. De meest zichtbare verandering in 2019 zal zijn dat elke persoon die bij de DSL een aanvraag indient een permanente contactpersoon toegekend krijgt, op basis van zijn/haar woonplaats en leeftijd. Er worden ook nieuwe beheertools ingevoerd om de aanvragen sneller en efficiënter te kunnen behandelen.

Vlaanderen.

Vlaanderen heeft de nieuwe bevoegdheden ‘gezondheid’ en ‘hulp aan personen’ toevertrouwd aan twee agentschappen van de Vlaamse regering: het Agentschap Zorg en Gezondheid en het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming. De Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) staat in voor tal van bevoegdheden met het oog op de creatie van een sociale verzekering met verplichte bijdrage voor alle personen die in Vlaanderen wonen. De inwoners van het Brussels Gewest kunnen kiezen of ze zich al dan niet aansluiten. De uitwerking van dit nieuwe systeem

is een complexe operatie die verschillende fasen in beslag neemt. Sinds 1 januari 2019 kreeg de VSB nieuwe bevoegdheden toebedeeld: residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging), mobiliteitshulp, psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT), initiatieven beschut wonen (IBW), revalidatiecentra die betrokken zijn in de bevoegdheidsoverdracht en de gezins- en thuiszorg.

Sinds 1 januari 2019 nemen de zorgkassen en de Vlaamse overheid de taken over van de ziekenfondsen en het RIZIV voor wat betreft de residentiële ouderenzorg en mobiliteitshulp. Voor de IBW, de PVT en revalidatiezorgen is er op die datum een overgangsfase gestart. De overheid moet de taken van het RIZIV en van de FOD Volksgezondheid opnieuw op zich nemen, terwijl de mutualiteiten (en dus niet de zorgkassen tot dusver) de continuïteit moeten verzekeren. Wat betreft de diensten voor gezins- en thuishulp en -zorg zullen er vanaf dit jaar geleidelijk aan maatregelen genomen worden om te evolueren naar een volledig gepersonaliseerde financiering en een complete integratie in de VSB.

In dit bijzonder complexe dossier wil De Witte Stok er met zijn roze pagina's 'Onder Ons' alles aan doen om de leden van de Brailleliga op de hoogte te houden van de kwesties die hen aangaan. Vooral de Sociale dienst levert grote inspanningen om een antwoord te bieden op hun vragen en hen te begeleiden bij hun administratieve stappen, zodat de overgang naar dit nieuwe institutionele systeem probleemloos verloopt.

DE BRAILLELIGA KOMT NAAR JE TOE.

Het hele jaar door organiseert de Brailleliga evenementen en neemt ze deel aan beurzen. Ze stelt er haar gratis diensten voor aan blinde en slechtziende personen en sensibiliseert er het grote publiek over de visuele handicap.

Manneken Pis als blinde schooljongen.

4 januari 2019, 210e verjaardag van Louis Braille.

Braille, het schrijfsysteem van zes punten in reliëf blijft actueel. Het is uniek en ongeëvenaard en biedt blinde en slechtziende personen de mogelijkheid zich open te stellen voor de wereld. Kunnen lezen, schrijven en de spelling van een taal beheersen bevordert immers de zelfstandigheid en maakt veel informatie toegankelijk. Bovendien is braille vandaag

de dag nog steeds relevant omdat het mee ontwikkelt met de nieuwe communicatiemiddelen en -technologieën.

Zuidactie Fracarita.

Op 29 januari stonden we op de inspiratiemarkt van de Startdag Zuidactie in Gent. Het thema van de zuidactie van 2019 is 'Ongezien talent'. Met deze actie willen ze blinde en slechtziende kinderen uit Rwanda in de kijker zetten. Door de structurele armoede in het land worden ze belet om op hun eigen benen te leren staan. Wij gingen er om leerkrachten en werknemers van zorginstellingen een inleefervaring te geven in de wereld van blinde en slechtziende personen. Het was een groot succes.

Foire du livre 2019.

De Bibliotheek van de Brailleliga was aanwezig op Foire du livre van 14 tot 17 februari. Bezoekers konden hun voorleestechnieken oefenen in onze

opnamecabine. Voor de gelegenheid werden er uitsluitend liefdesteksten geselecteerd. Het was een mooie actie van de Brailleliga die veel bezoekers wist te trekken. Deze editie van Foire du livre stond in het teken van 'Flirt Flamand'. Tijdens de Valentijnsperiode konden de Nederlandstalige auteurs de Franstalige lezers verleiden.

De Brailleliga op de Foire du livre.

Vormingsbeurs Het Balanske.

Op 23 februari hadden we een stand op de vormingsbeurs van Het Balanske in Tielt-Winge. Het Balanske is een vrijetijdszorgcentrum voor gezinnen met jongeren met een handicap. We gingen er spreken over het aanbod van de Brailleliga rond tewerkstelling, vrijetijd, hulpmiddelen en hulp in het dagelijks leven.

Niet te missen!

Op 24 april kan je op HoruSport kennis komen maken met verschillende aangepaste sporten in het Koning Boudewijnstadion. HoruSport (een initiatief van het functionele revalidatiecentrum HORUS) is de eerste sportdag voor aangepaste sporten voor blinde en slechtziende personen. Er staan 5 paralympische disciplines in de spotlight: judo, goalball, blindenvoetbal, atletiek en tandemfietsen. Kom ze uittesten en win advies in van de Franstalige Handisportliga. Ze hebben veel ervaring met de visuele handicap en kunnen je informeren over alle aangepaste sportclubs in en rond Brussel!

Van 25 tot en met 27 april is er de Ziezo-beurs in Flanders Expo in Gent. Dit jaar is het beursevent voor blinden en slechtzienden gevestigd in de hal naast de REVA-beurs. De medewerkers van de Brailleliga staan klaar met informatie en uitleg over alle mogelijke hulpmiddelen voor blinde en slechtziende personen en over onze dienstverlening.

Op 5 mei staan we in het Warandepark tijdens de Irisfeesten. Kom zeker eens langs bij onze stand en doe mee aan onze wedstrijd, misschien win jij wel de hoofdprijs. We sensibiliseren jong en oud op een ludieke manier over de visuele handicap.

Op 19 mei is het tijd voor de niet te missen loopwedstrijd van het jaar. Dan staan we naar goede gewoonte met het trouwe team van de Brailleliga aan de start van de 20 km door Brussel. De sportievelingen onder ons lopen deze wedstrijd om al onze activiteiten voor blinde en slechtziende kinderen te steunen. Dankzij hun steun kunnen we het hele jaar door activiteiten organiseren voor onze allerjongsten. Wil je nog meelopen? Dat kan! Inschrijven kan via onze website of via 02 533 33 34. Ben je niet zo'n sportieveling maar wil je wel graag op een nadere manier helpen? Dan kan je via het platform

reva2019
 ZieZo-Vlaanderen vzw
ZIEZO-VLAANDEREN
BEURSEVENT
VOOR BLINDEN EN SLECHTZIENDEN
25, 26, 27
APRIL 2019
FLANDERS EXPO GENT
 Inkom 5 € / pp
RESERVEER JE VRIJKAART
 OP **WWW.ZIEZO-VLAANDEREN.BE**
 Deze kaart geeft ook toegang tot **reva2019**
 Informatiebeurs voor mensen met een beperking

<https://go.braille.be> de lopers financieel steunen. Je kan ook altijd op 19 mei aan de zijlijn van het parcours gaan staan en de lopers aanmoedigen of je aanmelden als vrijwilliger om ons te komen helpen om alle lopers in de watten te leggen voor en na de wedstrijd

VRIJWILLIGERS IN DE KIJKER: VRIJWILLIGERSWERK: TIJD DELEN MET ANDEREN.

In de vorige nummers van De Witte Stok lieten we je kennismaken met enkele vrijwilligers van de Brailleliga. Elk van hen had zijn eigen verhaal, achtergrond en beweegredenen om zich als vrijwilliger te engageren.

In dit nummer gaan we dieper in op wat het is, wie vrijwilligerswerk kan en mag doen en wat de rechten en plichten zijn van zowel de vrijwilliger als de vereniging. Eindigen doen we met een top tien van goede redenen om aan vrijwilligerswerk te doen. Wedden dat het bij jou ook zal beginnen kriebelen?

Wat is vrijwilligerswerk?

De wet op het vrijwilligerswerk, die op 29 augustus 2005 gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad, geeft een duidelijke omschrijving van wat vrijwilligerswerk inhoudt: vrijwilligers zijn personen die uit vrije wil, onbetaald een stukje van hun vrije tijd schenken aan een organisatie. Weliswaar een korte omschrijving, maar eentje waarbij onderstaande begrippen erg belangrijk zijn:

- **Uit vrije wil:** het is zeer belangrijk dat de persoon er zelf voor kiest om zich in te zetten. Niemand kan gedwongen worden om vrijwilligerswerk te doen. Een stage in het kader van een opleiding, een gemeenschapsdienst of een alternatieve straf kan dus niet beschouwd worden als vrijwilligerswerk;
- **Onbetaald:** vrijwilligerswerk wordt nooit betaald. Vrijwilligers kunnen eventueel wel een vergoeding krijgen voor hun onkosten

maar ook dat is strikt geregeld. Dit is in geen enkel geval een vergoeding voor de prestatie van de vrijwilliger;

- Organisatie: vrijwilligerswerk kan enkel in organisaties die geen winst nastreven. Dit zijn vzw's, lokale verenigingen (senioren, vrouwen,...), feitelijke verenigingen (straatcomité, petanqueclub,...), stichtingen van openbaar nut en openbare besturen. Firma's uit de privé-sector kunnen dus nooit vrijwilligerswerk organiseren.

Wie mag vrijwilligen?

In principe mag iedereen vrijwilligerswerk doen, ongeacht zijn leeftijd. Uiteraard kan elke organisatie zijn eigen richtlijnen hieraan toevoegen wat betreft minimum- en maximumleeftijd. Meestal hanteert men als minimumleeftijd het jaar waarin met 16 jaar wordt, ook de Brailleliga. Onze organisatie kent ook geen maximumleeftijd, met uitzondering voor de vrijwilligers die luisterboeken inlezen. Om diverse redenen werd er enkele jaren geleden besloten om voor deze categorie vrijwilligers een leeftijdslimiet van 80 jaar in te stellen.

Het hebben van de Belgische nationaliteit is ook geen vereiste om in België vrijwilligerswerk te mogen doen. Alle personen met een geldige verblijfsvergunning en ook bepaalde asielzoekers mogen zonder problemen vrijwilligerswerk doen.

Sommige vrijwilligers hebben wel een meldingsplicht omdat ze een vervangingsinkomen ontvangen, maar daarover worden nieuwe kandidaat-vrijwilligers duidelijk geïnformeerd.

Rechten en plichten, voortvloeiend uit de vrijwilligerswet van 2005.

De vrijwilligerswet van 2005 beschermt zowel de organisaties die werken met vrijwilligers als de vrijwilligers zelf.

Informatieplicht van de organisatie.

Als organisatie zijn wij bij wet verplicht om onze vrijwilligers en kandidaat-vrijwilligers duidelijk te informeren voor zij zich engageren.

Elke vrijwilliger moet weten :

- wat het doel van de organisatie is;
- in welk soort organisatie hij/zij actief is: vzw, feitelijke vereniging, ...;
- dat er voor hem/haar een verzekering afgesloten is;
- welke kosten eventueel terugbetaald worden, onder welke voorwaarden en hoe dit georganiseerd wordt.

Verzekeringsplicht van de organisatie.

Eén van de doelen van de vrijwilligerswet was het beter beschermen van de vrijwilligers. Ze kunnen immers door de aard van hun vrijwilligerswerk blootgesteld zijn aan bepaalde risico's. Daarom is elke organisatie die vrijwilligers inschakelt verplicht om een verzekering af te sluiten voor hen. De Brailleliga respecteert deze regel uiteraard. Verzekeringen zijn geen liefdadigheidsinstellingen en hebben natuurlijk ook een kostprijs. Het is daarom ook belangrijk dat er een goede wisselwerking is tussen de vrijwilligers en de medewerkers van de Brailleliga. Een vrijwilliger die enkel nog op papier vrijwilliger is, wordt immers ook verzekerd door ons. Dit is ook één van de redenen waarom we bij de Brailleliga sterk inzetten op de goede opvolging van onze vrijwilligers.

10 goede redenen om aan de slag te gaan als vrijwilliger.

Vrijwilligerswerk kan je om diverse redenen gaan doen. Hieronder zetten we de meest voorkomende redenen op een rijtje.

- **Onbaatzuchtigheid.** Je wil iets doen voor een ander zonder daar zelf enig belang bij te hebben.
- **Het is een onmisbaar onderdeel van de maatschappij.** Ons land telt meer dan een miljoen vrijwilligers. In een tijdperk waarin overheden de broeksriem moeten aanhalen, zijn vrijwilligers onmisbaar geworden.
- **Hulp voor een club of vereniging.** Jij of één van je gezinsleden is lid van een club of wordt bijgestaan door een organisatie. Ook bij de Brailleliga stellen we vast dat kandidaat-vrijwilligers vaak iemand kennen met een visuele handicap die een beroep deed of doet op de diensten van onze vereniging.
- **Om je netwerk te vergroten.** Vrijwilligerswerk is een prima manier om nieuwe mensen te ontmoeten en je netwerk te vergroten.
- **Om je CV aan te vullen en/of werkervaring op te doen.** Ben je werkloos of net afgestudeerd en heb je niet direct zicht op een job, dan kan je vrijwilligerswerk doen. Zo voorkom je dat er een gat in je CV ontstaat en laat je bovendien aan toekomstige werkgevers zien dat je actief blijft. Door vrijwilligerswerk te doen doe je bovendien ook extra ervaring op, die nuttig kan zijn in je latere carrière.
- **Om een dag-/weekroutine te behouden of op te bouwen.** Er kunnen verschillende redenen zijn waarom iemand geen vaste

invulling van zijn dag of week meer heeft. Soms is het goed om wel een vaste routine te hebben. Vrijwilligerswerk op vaste tijdstippen in de week kunnen hiertoe bijdragen.

- **Om actief te blijven.** Je bent gepensioneerd maar je hebt absoluut nog geen zin om in je luie zetel te gaan zitten, dan is vrijwilligerswerk vast iets voor jou.
- **Je hebt af en toe wat vrije tijd over, maar wil je niet structureel engageren.** Je hebt al een goed gevuld leven maar je vindt het ook belangrijk om je af en toe in te zetten voor een maatschappelijk doel. Er zijn zeker en vast vormen van vrijwilligerswerk die zich hiertoe perfect lenen!
- **Omdat het goed is voor je gezondheid!** Diverse onderzoeken hebben duidelijk aangetoond dat vrijwilligerswerk heilzaam kan zijn voor zowel lichaam als geest. Anderen helpen creëert sociale banden en houdt dus eenzaamheid en depressie op een afstand. Vrijwilligerswerk blijkt bovendien ook een gunstige invloed te hebben op de levensduur van vrijwilligers: vrijwilligerswerk houdt de bloeddruk op peil en verlengt de levensduur!
- **Omdat het gewoon leuk is!** Dit klinkt zo banaal maar is tegelijkertijd één van de belangrijkste redenen! Als je je vrijwilligerswerk niet leuk vindt, zal je het ook niet blijven doen. Een project waar je je met hart en ziel voor wil inzetten, maakt je zelf ook gelukkig!

Interesse om vrijwilliger te worden of zit je nog met vragen? Contacteer ons via het telefoonnummer 02/533.32.11 of via mail vol@braille.be.

ONZE VREUGDE.

Het jaar 2019 begint is onder de beste omstandigheden begonnen.

Twee vrijwillige lezers bij de Brailleliga mevrouw **Savina de Lannoy** en **Aurélien De Bauw**, stapten op 20 oktober 2018 in het huwelijksbootje. Ter gelegenheid hiervan nodigden ze hun vrienden uit om een gift te doen om de Brailleliga te helpen bij de financiering van hun activiteiten voor blinde en slechtziende kinderen. We danken en feliciteren hen van harte. We hopen dat het leven even vrijgevig is voor hen.

Op de vliegbasis Florennes, hebben **de verantwoordelijken van de 2^e Wing** een cheque ter waarde van 10.000 euro overhandigd aan de Brailleliga. Elk jaar organiseert de luchtmacht verschillende evenementen waarvan de opbrengst wordt gedoneerd aan verenigingen naar keuze.

De overhandiging van de cheque door de verantwoordelijken van de 2e Wing.

ONDER ONS

Nummer 1 / 2019
Januari - Februari - Maart

NIEUWS VAN DE BRAILLESHOP.

Terwijl we dit schrijven, hebben enkelen onder jullie zeker al goede voornemens gemaakt aan het begin van het jaar en sommigen zijn ongetwijfeld al begonnen met de voorbereidingen voor de 20 km door Brussel.

Wie sportieve voorbereiding zegt, zegt fysieke voorbereiding! Het is dan ook logisch dat we het jaar beginnen met het thema gezondheid, dit ligt in het verlengde van het vorige artikel. We stellen een nieuwe reeks sprekende bloeddrukmeters voor met armband (voor rond de pols). We weten dat velen onder jullie hier al enige tijd op wachten!

BLOEDDRUK, TEMPERATUUR EN GEWICHT METEN.

De **Tensioflash KD-795 (R2131)** heeft spraakweergave in 6 talen (Nederlands, Frans, Engels, Spaans, Duits en Arabisch). Het meet eenvoudig en nauwkeurig de bloeddruk en de polsslag met resultaatwijzing. Met autodiagnose door kleurmarkering, detectie van hartritmestoornissen en met een geheugen dat de laatste 60 metingen kan opslaan. Niet al te groot (340 x 72 x 30 mm) en standaard armband

inbegrepen (polsmaat 13,5 x 19,5 cm). Licht: 140 gram met 2 AAA batterijen inbegrepen.

Andere bloeddrukmeters in ons gamma zijn **Beurer (R1970)** en **Medisana (R2129)**. Het zijn bloeddrukmeters met armmeters die velen al goed kennen, in een van de versies die beschikbaar zijn ten gevolge van de fabricage-ontwikkelingen (volledig buiten onze controle). In ons gamma thermometers vind je de **sprekende ThermoFlash LX361T (R1721)**, die al enige tijd deel uitmaakt van ons aanbod. Dit wordt verkocht zolang de voorraad strekt en wordt vervangen door de nieuwe **ThermoFlash LX 260T Evolution**. Dit model is vanaf nu verkrijgbaar.

Deze elektronische medische infrarood thermometer meet de lichaamstemperatuur in minder dan een seconde (0,28 seconden). De meting wordt contactloos uitgevoerd op een afstand van ongeveer 5

cm van je slapen door het detecteren van de warmte die wordt uitgestraald door de bloedstroom. Zonder aanraken en pijnloos. Net als het vorige model zijn er drie standen:

lichaams-, oppervlakte- (zoals badwater, papfles of voedsel) en kamertemperatuur. In sommige gevallen is een snelle interpretatie dankzij de groene, oranje of rode kleurendisplay beschikbaar. Voor anderen is er de stem in 6 talen (Nederlands, Frans, Engels, Spaans, Italiaans en Duits). Een duidelijk voordeel. Met weergave in °C en °F. Met geheugen voor maximaal 32 metingen. Afmetingen: 220 x 145 x 145 x 48 mm.

Momenteel bestaat er ook een zeer **eenvoudige medische thermometer (R2132)** die het mogelijk maakt om de lichaamstemperatuur onder de arm te meten. Met display in °C of °F (lettergrootte 18mm) en met meertalige stemprogrammering (Frans, Engels, Spaans, Russisch, Italiaans en Duits). Helaas niet in het Nederlands. Het vervangt het **oude model R1059** dat nog beschikbaar is zolang de voorraad strekt aangezien de leverancier zijn activiteiten heeft gestaakt.

Daarnaast blijven onze meertalige **sprekende personenweegschalen Beurer (R1743)** en **Medisana (R2064)** een must in ons assortiment. Ze laten toe om je gewicht gemakkelijk te controleren.

Raadpleeg het volledige gamma via <https://www.braille.be/nl/over-ons/onze-diensten/brailleshop> onder de rubriek 'Medische hulpmiddelen'.

STAPPEN TELLEN.

De **kilometerteller (R1740)** is opnieuw beschikbaar. Jammer genoeg enkel in het Frans. Deze biedt vele functies

die je begeleiden tijdens het joggen, tijdens wandelingen of trektochten. Geeft het aantal stappen aan, de afgelegde afstand, het aantal verbrande calorieën en hoelang je hebt gelopen. Inclusief een auto-scan FM-radio. Met

riemclip en koptelefoon (2 AAA-batterijen niet inbegrepen). Afmetingen: 7,2 x 5,9 x 5,9 x 2,9 cm. Gewicht: 40 gram.

Wat betreft trainingen en outdooractiviteiten is het belangrijk om andere gebruikers te informeren over jouw handicap. Als aanvulling op de petten die we de vorige keer vermeldden, bestaat er een hele reeks fluorescerende gele jassen met het logo van de Brailleliga in verschillende maten voor kinderen (**R2045: 4 tot 6 jaar / R2046: 7 tot 9 jaar) / R2047: 10 tot 12 jaar**) en volwassenen (**R2048: S/M / R2049: L/XL / R2050: XXL/3XL**). Het staat je vrij om ze te komen passen.

Ontdek het volledige gamma op onze website onder de rubriek 'Mobiliteit'.

WAT VERANDERT ER DE KOMENDE MAANDEN?

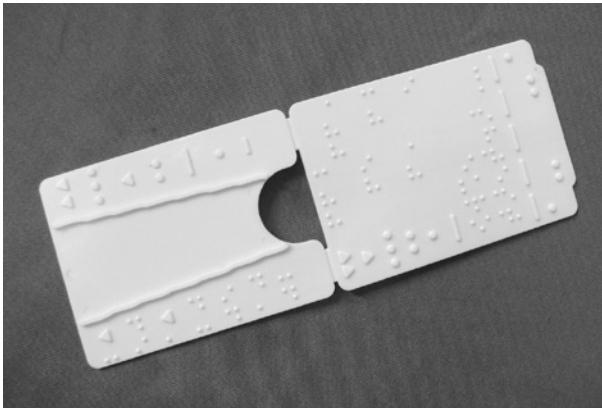
Op 31 maart schakelen we om naar de zomertijd. Dit zet ons ertoe aan om een nieuwe **wekkerradio met FM/AM-radio (R2133)** te introduceren, met groot groen cijferdisplay (LED formaat: 8 x 4 cm), type WT 486. Radiogestuurd. Tijdsindeling van 12 of 24 uur. Twee opties voor het instellen van de lichtintensiteit, twee programmeerbare alarmen en volumeregeling. Afmetingen: 220 x 39 x 39 x 102 mm, met adapter.

Wat de herkenning van bankbiljetten en munten betreft, hier gaat het vooral over de nieuwe bankbiljetten van 100 en 200 euro, die vanaf 28 mei 2019 in omloop worden gebracht. Ze zijn de nieuwste in de Europa-serie. Het bankbiljet van 500 euro zal niet langer worden geproduceerd na een besluit van de ECB. Hiermee komt er een einde aan de saga die in 2013 begon met het nieuwe biljet van 5 euro, gevolgd door het biljet van 10 euro in 2014, 20 euro in 2015 en 50 euro in 2017.

Voor onze Brusselse vrienden zal begin dit jaar een nieuwe lokale munteenheid, de Zinne, verschijnen om de korte keten te ondersteunen en relaties tussen lokale bedrijven in sommige gemeenten van de hoofdstad en in Linkebeek te bevorderen.

Dit alles maakt ons leven er zeker niet eenvoudiger op, zeker niet in het geval van een visuele handicap. Om munten en

bankbiljetten te herkennen en te sorteren, zijn volgende producten beschikbaar. Zo is er de **cashtest (R1411)** die naar onze mening een kleine essentiële, goedkope en doeltreffende oplossing blijft.

Je hebt ook onze munthouders **R1509** (in kunststof), **R1761** (in aluminium, verkrijgbaar in verschillende kleuren) en onze kleine praktische **R2053**.

En onze **zwarte leren portemonnees (R1992)** met ontelbare vakken voor het opbergen van tickets, bankkaarten, documenten, enz.

En waarom geen kleurdetectoren gebruiken die, naast hun initiële doel, ook de kleur van bankbiljetten kunnen detecteren: **Colorino (R1556)**.

ZieZo Vlaanderen, de 20 km door Brussel op 19 mei, je trainingsschema, je volgende bezoek aan de BrailleShop of aan een van onze andere diensten,... Vergeet niet om deze data in jouw agenda en/of op jouw kalender te noteren. Deze zijn het hele jaar door te koop zolang de voorraad strekt:

- **Agenda A4:** 1 week per blad (**R2097**).
- **Kalender A4:** 1 dag per blad (**R2099**).
- **Kalender A3:** 1 week per blad om op te hangen (**R2101**).

We hebben ook een **hangkalender in A5-formaat** (1 week per pagina) (**R2110**). Het is in hoog contrast en het is een zeer praktisch formaat.

We eindigen dit artikel met de bevestiging dat de Brailleliga aanwezig zal zijn tijdens ZieZo Vlaanderen dat gelijktijdig met de Reva-beurs in Flanders Expo in Gent plaatsvindt van 25 tot en met 27 april 2019.

We kijken ernaar uit om je binnenkort te ontmoeten!

NIEUWS VAN DE SOCIALE DIENST.

Mobiliteit.

1. “Ik durf de trein te nemen!”.

Sommige mensen met beperkte mobiliteit hebben moeite om zich te oriënteren in grote stations, om informatie te vinden, te lezen en te begrijpen, om gebruik te maken van automaten of om zich aan te passen aan onvoorziene omstandigheden zoals een perronwissel of een treinvertraging.

Om deze mensen te helpen zelfstandig met de trein te reizen, heeft de NMBS de tool «Ik durf de trein te nemen! Mijn leergids voor alleen reizen» opgesteld. Deze gids is speciaal ontworpen voor mensen met een lichte tot matige verstandelijke handicap, maar het is ook handig voor iedereen die gelijkaardige moeilijkheden ondervindt.

De gids kan worden gedownload via de website van de NMBS: <https://www.belgiantrain.be/nl/travel-info/prepare-for-your-journey/assistance-reduced-mobility/dare-to-take-the-train/>

Het bestaat uit 3 delen:

- 1) De verschillende etappes van een treinreis: het voorbereiden van de reis met de begeleider, het vinden van de ingang van het vertrekstation, het kopen van een treinticket, het perron en het instappen, de reis en de stops, de aankomst op het station van bestemming, het

uitstappen en het verlaten van het station.

- 2) Formulier dat moet worden afgedrukt en ingevuld om indien nodig hulp te vragen. Dit formulier bevat alle praktische informatie voor de heen- en terugreis (bestemming, vertrektijd, perron, aankomststation en telefoonnummer van de begeleider indien nodig).
- 3) Te volgen stappen en te contacteren personen van de NMBS in geval van onvoorziene omstandigheden, moeilijkheden of onveiligheid in het station, op de perrons en aan boord van de trein.

Voel je vrij om het te gebruiken om met een gerust hart te reizen.

2. Brussel: TaxiBus rijdt eindelijk 7 dagen op 7!

TaxiBus, georganiseerd door de MIVB, is een vervoerdienst op aanvraag voor personen met een handicap die de laatste jaren een toenemend succes kent. Het was tot nu toe enkel beschikbaar van maandag tot en met zaterdag. Op voorstel van de Brusselse minister van Mobiliteit heeft de MIVB beslist om de dienst uit te breiden naar zon- en feestdagen.

3. Parkeerkaarten: nieuwe app om misbruik te voorkomen.

De geldigheid van parkeerkaarten voor mensen met een handicap kan vanaf nu worden gecontroleerd dankzij een app. Zo kunnen politieagenten, gemeenschapswachten en parkeerwachters de databank van het DG Personen met een handicap raadplegen zonder contact op te nemen met de dienst. Deze app zal de controle op misbruik aanzienlijk

verbeteren. Dankzij het afschrikkende effect van deze controles met boetes wordt verwacht dat het misbruik zal afnemen en dat er meer parkeerplaatsen beschikbaar zullen blijven voor mensen met een handicap.

Om een controle uit te voeren, wordt het nummer van de parkeerkaart eenvoudigweg ingevoerd in de app. Dit is de enige informatie die de toepassing gebruikt en geeft aan of de kaart geldig is of niet. De naam van de eigenaar wordt niet weergegeven en persoonlijke gegevens kunnen niet worden geraadpleegd of verwerkt. De toepassing laat toe om verschillende soorten misbruik te identificeren: gebruik van een kaart van een overleden persoon, een kaart waarvoor een duplicaat is aangevraagd, een verlopen kaart of een valse kaart.

Hervorming verlengde minderjarigheid.

Verlengde minderjarigheid is een beschermingsmaatregel voor mensen met een ernstige verstandelijke handicap die niet in staat zijn om zichzelf te leiden en goederen te beheren. Zij worden gelijkgesteld met minderjarigen jonger dan 15 jaar en zijn onderworpen aan het gezag van hun ouders of ze zijn onder voogdij geplaatst. Sinds 1 september 2014 is een nieuw beschermingsstatuut van kracht. Er werd een overgangsregeling ingevoerd, die op 1 september 2019 ten einde loopt. Op 1 september 2019 worden alle nog bestaande statuten verlengde minderjarigheid en voorlopige bewindvoering automatisch overgezet naar 'bewindvoering'. Dit wordt 'inkantelen' genoemd. Veel vrederechters zijn hier mee bezig en nodigen ouders die het ouderlijk gezag over

hun kind uitoefenen uit om concrete afspraken te maken. Moest de vrederechter van jouw regio je nog niet uitgenodigd hebben of binnen afzienbare tijd uitnodigen, dan hoef je eigenlijk zelf niets te ondernemen. De inkanteling gebeurt dan automatisch op 1 september. Wil je liever wel een gesprek met de vrederechter om te weten wat er van je verwacht wordt, dan kun je hierom vragen.

De unieke betaling bij de Pensioendienst.

Sinds 1 januari 2019 ontvangen gepensioneerden die één of meer ambtenarenpensioenen ontvangen in combinatie met één of meer pensioenen uit andere stelsels, alle pensioenen tegelijkertijd. De maandelijkse betalingen worden gegroepeerd tot één enkel bedrag dat op de gunstigste datum wordt uitgekeerd. Dit principe geldt ook voor pensioenen die aan derden worden betaald.

Voor gepensioneerden die geen ambtenarenpensioen hebben, verandert er niets. Zij ontvangen al in één keer hun werknemers- en/of zelfstandigenpensioen(en).

Meer info via www.uniekebetaling.be of via het gratis nummer 1765 (vanuit België). Druk op 1 voor Nederlands, druk nogmaals op 1 en geef dan 7000 in.

Zesde staatshervorming: wijzigingen kinderbijslag.

1 januari 2019 is een belangrijke mijlpaal in de uitvoering van de zesde staatshervorming op vlak van de kinderbijslag.

Vlaanderen, Wallonië en de Duitstalige Gemeenschap lanceren hun eigen kinderbijslagregeling voor alle kinderen die in hun regio gedomicilieerd zijn. Elk van hen heeft zijn eigen bedragen, regelgeving en betaalcircuit. Voor Brussel verandert er momenteel nog niks. Het huidige systeem blijft daar nog van kracht.

Vlaanderen.

Het Groeipakket.

De nieuwe naam voor de Vlaamse kinderbijslag is het Groeipakket. Het Groeipakket is het geheel van financiële tegemoetkomingen dat de Vlaamse overheid voorziet voor elk kind in elk gezin. Dat zijn gezinsbijslagen en andere financiële tegemoetkomingen.

Alle kinderen gedomicilieerd in Vlaanderen krijgen sinds 1 januari een Groeipakket. Kinderen geboren voor die datum krijgen een Groeipakket met de bedragen van hun kinderbijslag op 31 december 2018. Zij kunnen recht hebben op een toeslag uit het Groeipakket. Kinderen geboren vanaf 1 januari 2019 ontvangen de nieuwe bedragen.

De bestaande 11 kinderbijslagfondsen hebben zich gehergroepeerd tot vijf Vlaamse uitbetalers. Dit zijn Infino, My Family, Kidslife en Parentia (private uitbetalers) en FONS (publieke uitbetaler).

Eerste kind in 2019? Je kan een bedrag aanvragen voor dat je kind geboren is. Dit heet het startbedrag. Dit kan je ten vroegste vier maanden voor de geschatte geboortedatum en tot vijf jaar na de geboorte aanvragen. Vraag je het voor de geboorte aan, dan bezorg je de uitbetaler een doktersattest

met de vermoedelijke geboortedatum. Het startbedrag ontvang je ten vroegste twee maanden voor de geschatte geboortedatum. Het startbedrag kan pas betaald worden na ontvangst van het doktersattest.

Had je al kinderen voor 1 januari 2019? Het fonds dat je de kinderbijslag uitbetaalt bij de overgang naar het nieuwe systeem staat verder in voor de uitbetaling in het nieuwe systeem. Als je vanaf dit jaar nog een kindje krijgt dan dien je een aanvraag in vanaf de zesde maand van je zwangerschap, samen met een attest van de gynaecoloog. Je ontvangt het startbedrag ten vroegste twee maanden voor de voorziene bevallingsdatum. Na de geboorte krijg je automatisch maandelijks het basisbedrag op je rekening gestort samen met eventuele toeslagen.

Kinderen met specifieke zorgnoden.

Nieuw is namelijk dat sinds 1 januari 2019 niet meer het Directoraat Generaal voor personen met een handicap bevoegd is, maar wel Kind en Gezin. Dit houdt in dat Kind en Gezin instaat voor de eerste aanvragen Verhoogde Kinderbijslag die sinds 1 januari 2019 zijn ingediend. Dit is enkel van toepassing op kinderen die in Vlaanderen wonen. In Vlaanderen draagt dit de naam 'zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte' en maakt dus deel uit van het Groeipakket. Als je kind in Vlaanderen woont en al een erkenning had voor de Verhoogde Kinderbijslag dan verandert er voorlopig niets. Je dossier zal nog bij de FOD Sociale Zekerheid blijven en herzieningen van het dossier zullen door de FOD gebeuren (tot 2020).

Meer info: www.groeipakket.be

Brussel.

In 2019 blijft het huidige systeem van toepassing op kinderen die in Brussel gedomicilieerd zijn. Het nieuwe Brusselse systeem gaat in principe van start op 1 januari 2020. Ten eerste zal in 2020 het basisbedrag voor elk Brussels kind variëren van 140 tot 170 euro, met sociale correcties afhankelijk van het inkomen en de gezinssituatie. In tegenstelling tot Wallonië en Vlaanderen zal de omschakeling totaal zijn: alle kinderen in Brussel zullen profiteren van het nieuwe model, ook de kinderen die vóór 2020 geboren zijn. De regering garandeert ook dat geen enkel gezin zal verliezen in verhouding tot het bedrag dat het op dit moment ontvangt. Tot 1 januari 2020 is het dus FAMIFED, het publieke kinderbijslagfonds, dat de kinderbijslag voor kinderen met een domicilie in Brussel blijft betalen. Daarna neemt het nieuwe Brusselse publieke fonds Famiris het over.

Wallonië.

Het nieuwe systeem wordt in 2 stappen geïmplementeerd. Sinds 1 januari 2019 zijn er al enkele nieuwe regels van kracht, zoals sociale toeslagen gekoppeld aan inkomsten, de keuze van het kinderbijslagfonds door gezinnen, enz. Vanaf 1 januari 2020 zijn de nieuwe bedragen van kracht voor kinderen vanaf deze datum geboren zijn. Kinderen geboren voor 1 januari 2020 genieten de «oude» bedragen tot het einde van hun studies of tot hun 25ste verjaardag.

Bovendien zullen in 2019 enkele nieuwe overgangsmaatregelen worden ingevoerd zoals de invoering van sociale toeslagen die worden toegekend op basis van inkomen en niet langer op basis van beroepssituatie en het recht op kinderbijslag

zal automatisch worden toegekend tot de leeftijd van 21 jaar. Een nieuwe naam om te onthouden: Famiwal is het nieuwe publieke kinderbijslagfonds in Wallonië.

Duitstalige Gemeenschap.

Sinds dit jaar ontvangen pasgeborenen in de Duitstalige Gemeenschap een vast basisbedrag per kind, aangevuld met toeslagen. Het nieuwe systeem wordt beheerd door de overheidsdienst van de Duitstalige Gemeenschap. Het is alleen van toepassing voor kinderen die vanaf 1 januari 2019 zijn geboren en die in de Duitstalige Gemeenschap wonen. Kinderen die al kinderbijslag ontvingen vóór 1 januari 2019, behouden hun kinderbijslag zoals nu, tot het einde van hun studies of tot hun 25ste verjaardag. Het ministerie van de Duitstalige Gemeenschap, afdeling Gezin en Sociale Zaken, zal vanaf nu de kinderbijslag, het kraamgeld en de adoptiepremie betalen voor alle kinderen die in de Duitstalige Gemeenschap wonen.

Sociaal tarief voor elektriciteit en/of aardgas.

Ontvang je een integratie- of inkomensvervangende tegemoetkoming? In dit geval heb je recht op het sociaal tarief voor aardgas en elektriciteit. Voor de toekenning van het sociaal tarief neemt de FOD Economie om de drie maanden contact op met jouw energieleverancier. Via de Kruispuntbank voor sociale zekerheid weet de FOD Economie automatisch of je (nog) recht hebt op het sociaal tarief. Je moet zelf niets doen.

Een nieuwe website van de FOD Economie laat nu toe om zelf na te gaan of de automatische toekenning van het sociaal

tarief voor elektriciteit en/of aardgas nog steeds geldig is. Hiervoor kan je inloggen met je elektronische identiteitskaart (eID) op www.sociaaltarief.economie.fgov.be. De getoonde gegevens zijn afkomstig van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, het Rijksregister en de leveranciers van elektriciteit en aardgas.

Voor meer informatie kan je contact opnemen met de FOD Economie via 0800 120 33 of via soc.ener@economie.fgov.be.

Online aanvraag loopbaanonderbreking en tijdskrediet.

Wist je dat je aanvragen voor loopbaanonderbreking, tijdskrediet en thematische verlof online kan indienen? Dat doe je via de online dienst Dossier Loopbaanonderbreking en tijdskrediet via deze site: <https://www.socialsecurity.be/citizen/nl/static/applics/elo/index.htm>

Het is de bedoeling dat jouw werkgever het eerste deel van de aanvraag invult zodat hij/zij dit naar jou kan doorsturen. Daarna vul jij de rest in. Dit heeft voordelen voor jou, je werkgever en de RVA.

Nieuws uit Vlaanderen.

1. De Vlaamse sociale bescherming.

Sinds 1 januari is de Vlaamse sociale bescherming uitgebreid. Een overzicht:

Mobiliteitshulpmiddelen.

Tussenkomen voor mobiliteitshulpmiddelen zijn vanaf nu een onderdeel van de Vlaamse sociale bescherming. Je kan via de Vlaamse sociale bescherming een rolstoel, scooter,... kopen of huren als je door ouderdom, ziekte of een handicap niet meer kan stappen.

Wat is er specifiek veranderd op vlak van mobiliteitshulpmiddelen?

- Aansluiting bij de Vlaamse sociale bescherming;
- Aanvraag via een gemandateerd verstrekker en je zorgkas;
- Onderhoud en herstel via derdebetalersregeling en bij een gemandateerd verstrekker;
- Leeftijdsonafhankelijk aanbod;
- Meer huurmogelijkheden;
- Meer flexibiliteit bij snel degeneratieve aandoeningen;
- Je verstrekker heeft nu een optie om tussenkomsten te vragen voor nieuwe of innovatie hulpmiddelen of in bepaalde uitzonderingssituaties.

Zorg- en personeelskosten in de ouderenzorg.

De Vlaamse sociale bescherming betaalt een groot deel van de zorg- en personeelskosten in de ouderenzorg. Denk hierbij aan o.a. woonzorgcentra. Het neemt die financiering over van de federale overheid waarbij de eerste jaren de nadruk ligt op continuïteit.

Zorgpremie.

In 2019 bedraagt de zorgpremie 52 euro. De lagere zorgpremie voor bepaalde mensen met een laag inkomen blijft 26 euro.

Meer info: www.vlaamsesocialebescherming.be

2. Overgangperiode revalidatie en geestelijke gezondheidszorg.

Vlaanderen is sinds de zesde staatshervorming bevoegd voor voorzieningen die revalidatie aanbieden, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven beschut wonen en multidisciplinaire begeleidingsequipes. In de praktijk was dit tot nu toe niet het geval aangezien de federale overheid hiervoor nog instond. Sinds januari neemt Zorg en Gezondheid deze taken over. Het overnamedecreet garandeert sinds 1 januari de continuïteit en de financiering voor deze voorzieningen en neemt grotendeels de huidige financiering van deze sectoren over. Op lange termijn zullen die voorzieningen onderdeel worden van de Vlaamse sociale bescherming.

3. Nieuwe decreten zorg in Vlaanderen.

Twee nieuwe decreten tekenen een hervorming uit van de zorg in Vlaanderen.

Decreet geestelijke gezondheidszorg.

Het decreet is een fundament voor de toekomstige organisatie van de geestelijke gezondheidszorg. Dit omvat alle bestaande regelgeving van de sectoren in de geestelijke gezondheidszorg en de krijtlijnen van het Vlaams Actieplan Geestelijke Gezondheid, dat al in uitvoering is, worden definitief vastgelegd. Er wordt ook een onderscheid gemaakt in zorgniveaus. Deze zijn de zelfzorg, de generalistische basiszorg en de gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg. Nog opgenomen in het decreet is de expliciete opdracht om

de publieke kennis over geestelijke gezondheid te verhogen. Belangrijke kernbegrippen zijn netwerken, functies, programma's en ervaringsdeskundigheid.

Eerstelijnsdecreet.

Dit decreet voorziet onder andere een aantal nieuwe structuren die overal in Vlaanderen de zorgverleners dichterbij elkaar brengen en expertise laten uitwisselen. De expertise zal dus in elke zone toenemen en de zones zullen ondersteund worden door een centrale expertiseorganisatie, het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn. Dit decreet wil namelijk de zorg in Vlaanderen voorbereiden op de maatschappelijke en demografische uitdagingen van de nabije toekomst.

4. Zorggarantie: extra budgetten.

Minister Jo Vandeuren voorziet in 2019 extra geld voor volgende zaken:

- Persoonlijke-assistentiebudget (PAB): 12 miljoen euro extra wordt voorzien.
- Persoonsvolgend budget (PVB): hiervoor wordt 100 miljoen euro extra voorzien waarmee de minister verwacht om 2800 personen te helpen die op de wachtlijst staan.
- Basisondersteuningsbudget (BOB): er wordt ook 4 miljoen euro voorzien voor mensen die zich op de wachtlijst bevinden voor een PVB. Personen die op 31 december 2017 in de hoogste prioriteitengroepen zijn geregistreerd en die nog geen PVB krijgen,

ontvangen een zorgbudget (nieuwe naam voor het basisondersteuningsbudget). Het is een vrij besteedbaar bedrag van 300 euro per maand. Hier zouden 1100 personen op kunnen rekenen.

- Respijtzorg: is een soort van tijdelijke vervanging waarbij de zorg voor een zorgvrager even wordt overgenomen van de mantelzorger. Via het uitbreiden van de Rechtstreeks Toegankelijke Hulp zal het aanbod groeien en hier wordt 6 miljoen euro voor voorzien. Een deel zal naar het ondersteunen van gezinnen en jonge kinderen binnen inclusieve kinderopvang en inclusief onderwijs gaan.

De minister gaf eerder ook al de opdracht om een onderzoek te voeren naar de gevolgen van het BOB voor mensen met een handicap. Uit de resultaten blijkt dat het een duidelijke meerwaarde biedt maar er is wel nood aan meer informatieverbreiding en herkenbare toekenningscriteria.

5. Individuele materiële bijstand.

De Vlaamse Regering wijzigt het besluit over de individuele materiële bijstand, zeg maar de hulpmiddelen. Voor een definitieve wijziging is het nog wachten op een aantal adviezen.

Enkele wijzigingen:

- Vergoeding voor toegankelijke tablets en mobiele telefonie: Volgens de huidige regelgeving kan het VAPH nooit

enige tegemoetkoming betalen voor aangepaste, toegankelijke mobiele telefoontoestellen. De situatie is inmiddels helemaal anders dan toen deze regel werd opgenomen in het besluit. Er zijn mobiele telefoontoestellen op de markt die door universal design heel wat mogelijkheden bieden op het vlak van communicatie en omgevingsbediening voor personen met een handicap. Door de technische eisen waaraan deze toestellen moeten voldoen zijn hiervoor duurdere toestellen nodig, waardoor er sprake is van een meerkost.

- **IMB voor gebruik bij zorgaanbieder:**
De huidige regelgeving bepaalt welke tegemoetkomingen voor hulpmiddelen uitgesloten zijn voor personen die bij een zorgaanbieder verblijven. Gelet op de gewijzigde context met de overschakeling naar persoonsvolgende financiering zijn aanpassingen onvermijdelijk. Binnen een speciaal daartoe samengestelde werkgroep werd een lijst van hulpmiddelen opgesteld waarvoor het VAPH een tegemoetkoming kan bieden indien de aanvrager bij een zorgaanbieder verblijft die in aanmerking kan komen voor een VIPA-tegemoetkoming voor infrastructuur en bijhorende uitrusting.
- **Uitbreiding tegemoetkomingen IMB in woonzorgcentrum, serviceflat,...:**
De huidige regelgeving voorziet een uitzondering op de algemene regel dat het VAPH nooit een tegemoetkoming voor hulpmiddelen kan toekennen aan personen die langer dan 3 maanden in een voorziening verblijven die bijstand en verzorging biedt en die krachtens andere

wettelijke, decretale of ordonnantiële bepalingen dan het decreet aangemeld is, erkend is of gesubsidieerd wordt.

Tegemoetkomingen voor hulpmiddelen binnen de domeinen Mobiliteit en Communicatie in de refertelijst kunnen momenteel al toegekend worden aan personen met een handicap die in een RVT, ROB, WZC, serviceflat of assistentiewoning verblijven. Personen met een handicap die in een serviceflat of assistentiewoning verblijven, kunnen bijvoorbeeld ook nood hebben aan een verzorgingsbed, til- en verplaatsingssysteem, douche- en/of toiletstoel en dergelijke meer. Dergelijke hulpmiddelen zitten niet vervat in de serviceflat of assistentiewoning. Daarom worden de mogelijkheden voor personen met een handicap die daar verblijven uitgebreid.

Het volledige document raadplegen: <https://www.vlaanderen.be/nl/nbwa-news-message-document/document/090135578025d13f>

Wat is er veranderd sinds 1 januari 2019?

1. Stijging prijs doktersbezoek.

Honoraria voor een doktersbezoek, een huisbezoek of het globaal medisch dossier (GMD) zijn met 3,33 procent gestegen. De terugbetaling door de overheid stijgt evenredig mee waardoor het remgeld hetzelfde blijft. Patiënten zullen de stijging dus niet voelen.

2. Kosten dringend ziekenvervoer.

Vanaf nu krijgt iedereen die een tussenkomst van een 112-ambulance nodig heeft, standaard een factuur van 60 euro. Dit tarief is van toepassing ongeacht waar de patiënt zich bevindt, waar de ambulance vandaan komt of naar welke spoeddienst de patiënt wordt vervoerd.

3. Stijging lonen.

De nettolonen zullen na de inwerkingtreding van het laatste deel van de taxshift weer stijgen. Het werd in verschillende fasen ingevoerd, van 2016 tot 2019, met als doel de koopkracht van de werknemers te verhogen en het scheppen van werkgelegenheid door een verlaging van de sociale bijdragen.

4. Adoptie- en pleegouderverlof.

Pleegouders en adoptieouders hebben recht op zes weken verlof per ouder wanneer zij een kind in hun gezin opvangen. Om de twee jaar wordt hier een week bij opgeteld, met een maximum van vijf extra weken tegen 2027.

5. Vervroegd pensioen.

De regels voor vervroegd pensioen worden verder aangescherpt. Je moet nu minstens 63 jaar oud zijn en 42 jaar loopbaan hebben (tegenover 63 jaar oud en 41 jaar loopbaan in 2018) om in aanmerking te komen. Uitzonderlijk wordt het recht op vervroegd pensioen toegekend vanaf de leeftijd van 60 jaar als de werknemer een loopbaan van 44 jaar aantoonst (tegenover 43 jaar in 2018) en vanaf de leeftijd van 61 jaar als hij een loopbaan

van 43 jaar aantoon (tegenover 42 jaar in 2018).

6. **Anciënniteitstoelage oudere werklozen.**

De anciënniteitstoelage voor oudere werklozen wordt nog maar toegekend vanaf 63 jaar in plaats van 62 jaar (behalve voor wie die al heeft). Vanaf 2020 pas vanaf 65 jaar.

7. **Optrekking belastingvrije som.**

Elke belastingplichtige kan genieten van een voordeel waardoor een deel van zijn belastbare inkomsten vrijgesteld wordt van belasting, de ‘belastingvrije som’. Momenteel is het bedrag van de belastingvrije som afhankelijk van de hoogte van het belastbaar inkomen van de belastingplichtige:

- standaard belastingvrije som: 4.095 euro;
- verhoogde belastingvrije som (voor wie een belastbaar inkomen heeft van maximaal 25.220 euro): 4.260 euro.

Vanaf 2019 (aanslagjaar 2020) zal er nog slechts één bedrag gelden voor alle belastingplichtigen. De belastingvrije som zal dan 4.785 euro bedragen. Dit is het bedrag vóór indexatie. Hoeveel de indexatiecoëfficiënt in 2019 zal bedragen, is nog niet bekend.

8. **Regelgeving collectief maatwerk in voege getreden.**

De regelgeving rond collectief maatwerk is in voege getreden. Het doel hiervan is om mensen met een arbeidshandicap werk en ondersteuning op maat te bieden en ze zo mogelijk te laten doorstromen naar het reguliere circuit. De bedoeling is om steun te bieden

aan personen met een arbeidshandicap, personen met een psychosociale arbeidsbeperking en aan uiterst kwetsbare personen. Er wordt een onderscheid gemaakt in maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen.

9. Outplacement VDAB.

Als je als 45-plusser geen outplacement krijgt, moet je je vanaf nu wenden tot de VDAB. De VDAB zal een outplacementtraject opstarten als je als werknemer aan de nodige voorwaarden voldoet.

10. OCMW's verdwijnen.

Er worden geen nieuwe OCMW-raden geïnstalleerd omdat gemeentebesturen de bevoegdheden van de OCMW's overnemen. Er komt een bijzonder sociaal comité dat de individuele sociale hulp behandelt.

11. Aanpassing belastingtarieven.

Hoe hoger het belastbaar inkomen, hoe hoger het belastingtarief waaraan het hoogste deel van het belastbaar inkomen belast zal worden. De tarieven zelf wijzigen niet in het inkomstenjaar 2019. Wel wordt de bovengrens van de tariefschijf van 40% opgetrokken van (nog te indexeren) 13.940 euro naar 14.330 euro. Dit betekent dat het belastbaar inkomen langer aan het tarief van 40% belast zal worden (in plaats van al onder de tariefschijf van 45% te vallen).

12. Optrekking fiscale werkbonus.

De fiscale werkbonus is de fiscale tegenhanger van de werkbonus die we kennen in de sociale zekerheid. De sociale werkbonus is een vermindering van de RSZ-

werknemersbijdragen (13,07%) voor werknemers met een (relatief) laag loon. De fiscale werkbonus wordt berekend als een percentage op de effectief genoten sociale werkbonus. Dit percentage bedraagt vanaf 1 januari 2019 33,14% (in plaats van de huidige 28,03%). Het maximumbedrag van de belastingvermindering wordt ook opgetrokken van 420 euro naar 500 euro per jaar (niet-geïndexeerde bedragen).

13. Nieuw huurdecreet.

Het nieuwe huurdecreet geldt voor alle huurcontracten die vanaf 1 januari 2019 worden gesloten. Er zijn verschillende wijzigingen voor als je een woning huurt of verhuurt in Vlaanderen. Zo zal je drie maanden huurwaarborg moeten betalen in plaats van twee. Wat nog is veranderd, is dat de huisbaas dit geld binnen het jaar moet terugbetalen wanneer het huurcontract beëindigd wordt en het zal als huurder makkelijk zijn om een kort contract op te zeggen. De Vlaamse regering heeft ook een officiële lijst gepubliceerd met kleine onderhoudswerken die betaald moeten worden door de huurder.

Nieuws van de Sociale dienst.

Zoals je weet hangt de contactpersoon bij de Sociale dienst af van de regio waar je woont. Hieronder vind je enkele wijzigingen terug:

Provincie Antwerpen:

Maatschappelijk assistent: Julie Laermans.

Telefonisch bereikbaar op woensdag en vrijdag van 9 uur tot 12 uur in het regiohuis in Antwerpen. Dit op het nummer 03 213 27 88.

Provincie Antwerpen – regio Geel:

Maatschappelijk assistent: Anouk Plessers.

Telefonisch bereikbaar op woensdag en vrijdag van 9 uur tot 12 uur in het regiohuis in Geel. Dit op het nummer 014 58 50 68.

Provincie Vlaams-Brabant – Zuid:

Maatschappelijk assistent: Antoon Janssens.

Telefonisch bereikbaar op woensdag en vrijdag van 9 uur tot 12 uur in de hoofdzetel in Brussel. Dit op het nummer 02 533 32 30.

Een volledig overzicht kan je hier raadplegen:
[https://www.braille.be/nl/dienstverlening-en-hulpmiddelen/](https://www.braille.be/nl/dienstverlening-en-hulpmiddelen/eerste-contact/wie-contacteren)
[eerste-contact/wie-contacteren](https://www.braille.be/nl/dienstverlening-en-hulpmiddelen/eerste-contact/wie-contacteren)

NIEUWS VAN DE DIENST BEGELEIDING EN HULP IN HET DAGELIJKS LEVEN.

Modules april tot en met juni 2019.

Koken.

Kinderen baas in de keuken.

Op deze dag steken we de handen uit de mouwen en toveren we elk onze eigen pizza! Een paar kleintjes of een hele grote pizza, met veel op of weinig,... De keuze ligt volledig bij hen. Afsluiten doen we met het maken van onze eigen cupcakes. Als ze mooi zijn afgekoeld kan er naar hartenlust worden gedecoreerd en gesmuld! Leeftijd: 7 tot 12 jaar.

- Regiohuis Gent: dinsdag 9 april van 10 uur tot 15 uur.

Koken met kinderen.

- Regiohuis Leuven:
 - Woensdag 10 april: 10 uur tot 12 uur
 - Woensdag 10 april: 13 uur tot 15 uur.

Ovenschotels.

- Regiohuis Kortrijk:
 - Maandag 22 april: 10 uur tot 12.30 uur
& 13 uur tot 15.30 uur
 - Dinsdag 23 april: 10 uur tot 12.30 uur
& 13 uur tot 15.30 uur.

Diabetes koken.

- Regiohuis Hasselt:
 - Woensdag 24 april: 10 uur tot 12 uur
 - Woensdag 24 april: 13 uur tot 15 uur
- Regiohuis Antwerpen:
 - Donderdag 25 april: 10 uur tot 12 uur.
 - Donderdag 25 april: 13 uur tot 15 uur.

Het ei.

Wie was er het eerst, de Brailleliga of het ei? Het is klein en rond maar de toepassingen zijn veelvoudig. Tijdens deze éénmalige workshop gaat niet alleen je cholesterolgehalte de hoogte in maar leer je ook alle kneepjes van het vak. Hard, zacht, gepocheerd, van roerei naar paardenoog, van eigeel naar eiwit gescheiden,... Kortom, na deze workshop zullen jullie zo dolgedraaid lopen als een kiekeben.

- Regiohuis Gent:
 - Donderdag 9 mei: 9 uur tot 11 uur.
 - Donderdag 9 mei: 11 uur tot 13 uur.
 - Donderdag 9 mei: 13.30 uur tot 15.30 uur.
- Hoofdzetel Brussel:
 - Maandag 13 mei: 9 uur tot 11 uur.
 - Maandag 13 mei: 11 uur tot 13 uur.
 - Maandag 13 mei: 13.30 uur tot 15.30 uur.

Streetfood.

- Regiohuis Geel:
 - Donderdag 16 mei: 10 uur tot 12 uur & 13 uur tot 15 uur.
 - Vrijdag 17 mei: 10 uur tot 12 uur & 13 uur tot 15 uur.

- Regiohuis Hasselt:
 - Woensdag 19 juni: 10 uur tot 12 uur.
 - Woensdag 19 juni: 13 uur tot 15 uur.
- Regiohuis Antwerpen:
 - Donderdag 20 juni: 10 uur tot 12 uur.
 - Donderdag 20 juni: 13 uur tot 15 uur.

Vegetarisch koken.

- Regiohuis Leuven:
 - Vrijdag 24 mei: 10 uur tot 12 uur & 13 uur tot 15 uur.
 - Maandag 27 mei: 10 uur tot 12 uur & 13 uur tot 15 uur.
 - Woensdag 29 mei: 10 uur tot 12 uur & 13 uur tot 15 uur.

De kostprijs wordt ter plaatse betaald aan de therapeut. De kostprijs wordt bepaald door de aankoop van de nodige ingrediënten en het aantal deelnemers. Je kan enkel deelnemen na bevestiging na telefonisch contact met de therapeut.

iPad en iPhone.

- Regiohuis Geel:
 - Donderdag 11 april: iPad-iPhone 1 - 10 uur tot 12.30 uur.
 - Maandag 15 april: iPad-iPhone 2 – 10 uur tot 12.30 uur.
 - Donderdag 18 april: iPad-iPhone 3 – 10 uur tot 12.30 uur.
 - Donderdag 20 juni: iPad-iPhone 1 – 10 uur tot 12.30 uur.
 - Maandag 24 juni: iPad-iPhone 2 – 10 uur tot 12.30 uur.
 - Donderdag 27 juni: iPad-iPhone 3 – 10 uur tot 12.30 uur.

- Regiohuis Kortrijk:
 - Maandag 6 mei: iPad-iPhone 1 – 10 uur tot 12.30 uur.
 - Donderdag 9 mei: iPad-iPhone 2 -10 uur tot 12.30 uur.
 - Maandag 13 mei: iPad-iPhone 3 -10 uur tot 12.30 uur.
- Regiohuis Gent:
 - Maandag 13 mei: iPad-iPhone Zoom 1 – 10 uur tot 12.30 uur.
 - Donderdag 17 mei: iPad-iPhone Zoom 2 – 10 uur tot 12.30 uur.
 - Maandag 20 mei: iPad-iPhone Zoom 3 – 10 uur tot 12.30 uur.

Wens je meer info over deze modules? Aarzel niet om ons te contacteren via 02 533 32 11.

NIEUWS VAN HORUS.

HoruSport.

Sportliefhebber? Mis deze eerste ontdekkingsdag van sporten aangepast aan de visuele handicap niet. Het wordt georganiseerd door de Ligue Handisport Francophone en Horus, in samenwerking met het UVC Brugmann, de Brailleliga, Brussels Athletics en de ASCTR. Op het programma: atletiek, blindenvoetbal, judo, goalball en tandem.

Concreet: de dag is opgedeeld in twee delen. Volwassenen zijn uitgenodigd van 9 uur tot 12.30 uur en kinderen van 13.30 uur tot 17 uur. Er zal een parcours zijn en elke etappe

wordt begeleid door een ervaren sportcoach. « Het is van essentieel belang dat al deze aangepaste sporten in een circuit worden gegroepeerd », verklaart de coördinator van het therapeutisch team van HORUS van de Brailleliga.

Het HORUS-team zal ook aanwezig zijn. De activiteiten zullen in beide talen plaatsvinden. Aan het einde van de activiteit zullen de deelnemers alle praktische informatie over de aangepaste clubs in en rond Brussel kunnen verkrijgen.

Dankzij de aanwezigheid van de coaches en de samenwerking met Handisport stellen we de persoon alles ter beschikking om deze sportieve uitdaging aan te gaan.

Interesse? Schrijf je nu in! Deze activiteit is gratis. Familie, vrienden en professionals zijn welkom als toeschouwers.

Wanneer?

Woensdag 24 april.

Volwassenen (+18): van 9 uur tot 12.30 uur.

Kinderen en jongeren (6 t.e.m. 17 jaar): van 13.30 uur tot 17 uur.

Waar?

Koning Boudewijnstadion (Marathonlaan 135), 1020 Brussel.
Tram 51 of 93 (halte Stadion – eindhalte).

Info en inschrijvingen (t.e.m. 5 april):

Via mail: antoon.janssens@braille.be;

Telefonisch via 02 477 27 81

Via het online formulier www.bit.ly/horusport2019.

NIEUWS VAN DE SPELOTHEEK.

Een korte voorstelling van de nieuwe spelletjes in de Spelothek.

Met **Monopoly** (n° **M04085**), word je de rijkste makelaar van België. Je kan onroerend goed kopen, huren en verkopen om rijker te worden en je tegenstanders te ruïneren. Geluk en strategie zijn jouw bondgenoten tijdens dit avontuur.

Twister (n° **M04095**), het beroemde evenwichtsspel, is met een nieuwe touch weer te vinden in onze rekken. In deze nieuwe versie speelt iedereen met een blinddoek! Je moet jouw hand of voet plaatsen op de vorm die door de wijzer wordt aangegeven. Val niet voor je tegenstanders zijn gevallen!

Voor de jongste spelers: maak je klaar voor urenlang lachplezier met het spannende spel **Pic Pirate** (n° **M18009**). Duw om de beurt een zwaard in de inkepingen van het vat waarin de piraat zich bevindt. Maar pas op, hij is erg gevoelig... en niemand weet wanneer hij uit het vat zal springen!

En voor wie houdt van samenwerken, garandeert **The Mind** (n° **M18011**) de ontwikkeling van een feilloze afstemming tussen spelers. Je moet je kaarten in toenemende volgorde in het midden van de tafel leggen. Het spel kent geen volgorde, je mag niet communiceren en elke speler kan op elk moment een kaart plaatsen. Vanaf nu vorm je één geheel.

Andere spelletjes in gedachten? Aarzel niet om de volledige lijst op te vragen via 02 533 32 56 of via bib@braille.be

NIEUWS VAN DE DIENST VRIJETIJDSBESTEDING.

Activiteiten april tot en met juni 2019.

Definitieve programma's worden je in een persoonlijke uitnodiging bezorgd. Inschrijving is verplicht. Aarzel niet om je in te schrijven via 02/533 33 11, want het aantal plaatsen is beperkt! Ontdek meer informatie over de activiteiten op onze website, onder de rubriek Agenda.

ALLE REGIO'S.

- **Grensverleggend schilderen** in het regiohuis van Leuven (volzet):
 - Dinsdag 2 april 2019.
 - Dinsdag 7 mei 2019.
 - Dinsdag 4 juni 2019.
- **Maandag 15 april t.e.m. donderdag 18 april 2019:** paaskamp voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Locatie: vakantieboerderij Pierlapont in Zedelgem.
- **Zondag 23 juni 2019:** activiteit alle Vlaamse regio's: operavoorstelling met AD: 'Het sprookje van Tsaar Saltan' in De Munt in Brussel.

REGIO ANTWERPEN.

- **Donderdag 25 april 2019:** activiteit regio Antwerpen: lezing 'Geef darmkanker geen kans' in de hoofdzetel van

de Brailleliga (Engelandstraat 57, 1060 Brussel).

- **Vrijdag 10 mei 2019:** activiteit regio Antwerpen: standswandeling 'Leuk deur 't stad met "sjokolat"', een wandeling uit de serie: 'Me Lou deur 't stad'. Ludieke stadswandeling dwars door Antwerpen, doorspekt met anekdotes verteld in het Antwerps dialect en bomvol chocoladeproeverijen.
- **Vrijdag 14 juni 2019:** regio-uitstap Antwerpen: programma nog te bepalen.

REGIO BRUSSEL.

- **Donderdag 25 april 2019:** activiteit regio Brussel: lezing 'Geef darmkanker geen kans' in de hoofdzetel van de Brailleliga (Engelandstraat 57, 1060 Brussel).
- **Donderdag 9 mei 2019:** activiteit regio Brussel: gin-tonic tasting in Brussel (Engelandstraat 57, 1060 Brussel).
- **Donderdag 23 mei 2019:** regio-uitstap Brussel: programma nog te bepalen.
- **Donderdag 27 juni 2019:** activiteit regio Brussel: bezoek aan het Red Star Line Museum in Antwerpen.

REGIO GEEL.

- **Woensdag 5 juni 2019:** uitstap regio Geel: programma nog te bepalen.

REGIO GENT.

- **Woensdag 3 april 2019:** uitstap regio Gent: gegidst bezoek aan het Gravensteen te Gent.
- **Donderdag 23 mei 2019:** uitstap regio Gent: gegidst

bezoek aan het Gevangenis­museum in Merksplas en een gegidst bezoek aan een aardbeien­bedrijf in Hoogstraten.

REGIO HASSELT.

- **Donderdag 16 mei 2019:** uitstap regio Hasselt: programma nog te bepalen.

REGIO KORTRIJK.

- **Vrijdag 9 mei 2019:** uitstap regio Kortrijk: gegidst bezoek aan Alpacaboerderij Eco-Snooze in Brakel.
- **Vrijdag 14 juni 2019:** uitstap regio Kortrijk: gegidst bezoek aan de Oesterput in Bredene en een gegidst bezoek aan hertenboerderij Hertenfinesse in Oostende.

REGIO LEUVEN.

- **Woensdag 19 juni 2019:** uitstap regio Leuven: programma nog te bepalen.

REGIO OOSTENDE.

- **Woensdag 24 april 2019:** uitstap regio Oostende: gegidste rondleiding in Lissewege.
- **Dinsdag 28 mei 2019:** uitstap regio Oostende: gegidst bezoek aan Sea Life in Blankenberge en een gegidst bezoek aan natuurpark 't Zwin in Knokke-Heist.

A black and white photograph of two runners from behind, captured mid-stride on a paved path. They are wearing athletic gear: t-shirts, shorts, and running shoes. The background is slightly blurred, showing trees and foliage.

19/05/2019

20 KM
DOOR BRUSSEL

#runforblindkids
www.braille.be

brailleliga VZW
een andere kijk op het leven

A photograph of a woman with short brown hair and glasses, wearing a bright yellow sweater and large brown headphones. She is smiling and holding a black Braille reader device in her right hand. The device has a screen with Braille characters and a numeric keypad. The background is a light blue wall with a large green circular graphic overlay on the right side.

Bedankt aan de spelers van
de Nationale Loterij: dankzij
hen steunt de Nationale Loterij
dit jaar opnieuw
de Brailleliga.

#IEDEREENTEELTMEE

 Nationale
Loterij